

Program nauczania języka francuskiego jako drugiego języka obcego w szkole ponadpodstawowej

zgodny z ROZPORZĄDZENIEM MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ
z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia
ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły
II stopnia

dr Beata Gałań

Wszelkie prawa zastrzeżone. Kopiowanie, sprzedaż, adaptacja całości lub części publikacji bez
zezwolenia zabronione.

Spis treści

1. Omówienie programu

Niniejszy program do nauki języka francuskiego opiera się na podręczniku i materiale ćwiczeniowym *TEXTO* wydawnictwa Hachette Livre, autorstwa Marie-José Lopes i Jean-Thierry Le Bougnec. Opisany w programie podręcznik adresowany jest do uczniów szkoły ponadpodstawowej, którzy rozpoczynają (*TEXTO 1*) i kontynuują (*TEXTO 2*, *TEXTO 3*) naukę języka francuskiego jako drugiego języka obcego. Podręcznik jest poprawny pod względem merytorycznym, dydaktycznym, wychowawczym i językowym, spełniając tym samym wymogi podręcznika szkolnego zgodne z Rozporządzeniem MEN z dn.1 marca 2017 w sprawie dopuszczania do użytku szkolnego podręczników.

Program został opracowany w oparciu o Nową Podstawę Programową kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Rozporządzenie MEN z dn. z dnia 30 stycznia 2018 r.), Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół z dn. 17 marca 2017 oraz standardy *Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego* (ESOKJ 2003), określającego sześciostopniowy poziom biegłości językowej (A1, A2 – poziom podstawowy, B1, B2 – poziom samodzielności, C1, C2- poziom biegłości). Nadrzędnym celem nauki drugiego języka obcego nowożytnego na drugim etapie edukacyjnym (wariant III.0) jest osiągnięcie poziomu podstawowego (A2). Podręcznik *TEXTO* wraz z zeszytem ćwiczeń, umożliwia realizację celów kształcenia i treści nauczania zawartych w Nowej Podstawie Programowej dla drugiego języka obcego, nauczanego w wymiarze 2 godzin tygodniowo. Pierwszy tom podręcznika wraz z materiałem ćwiczeniowym przeznaczony na 50-60 godzin pozwala na osiągnięcia poziomu podstawowego A1, drugi (50-60 godzin) - poziomu A2. Trzecia część serii (*TEXTO 3*) (50-60 godzin) pozwala na osiągnięcie poziomu samodzielności (B1).

Zaproponowany tu program nauczania zawiera następujące części: podstawowe informacje na temat serii *TEXTO*, opis cech charakterystycznych grupy docelowej, cele i treści kształcenia językowego, warunki realizacji programu, przykładowe metody i techniki wykorzystywane w nauczaniu języków obcych, informacje dotyczące oceny umiejętności ucznia oraz przykładowe scenariusze lekcji z wykorzystaniem kursu *TEXTO 1*, *TEXTO 2* i *TEXTO 3*.

2. Informacje podstawowe o podręczniku

Kurs **Texto** zawiera następujące komponenty:

1. **Podręcznik dla ucznia** *Texto 1*, *Texto 2* i *Texto 3* wraz z nagraniami audio dostępnymi na stronie www.hachettefle.pl/podrecznik_texto
2. **Materiał ćwiczeniowy** *Texto 1. Cahier d'activités*, *Texto 2. Cahier d'activités* i *Texto 3. Cahier d'activités* z nagraniami mp3 dostępnymi na www.hachettefle.pl/podrecznik_texto
3. **Zestaw interaktywnych ćwiczeń i zadań** dostępnych na stronie TV5 Monde (<http://apprendre.tv5monde.com/>)
4. **Zestaw metodyczny dla nauczyciela** DVD-ROM *Ressources pédagogiques complémentaires pour la classe*

Podręcznik dla ucznia **TEXTO**

Na strukturę podręcznika składają się następujące elementy:

TEXTO 1	• rozdział wprowadzający (<i>Dossier 0</i>) • 6 rozdziałów (każdy przeznaczony na 4 lekcje i kończący się zadaniem grupowym <i>Action!</i>), • testy sprawdzające poziom osiągniętych umiejętności <i>Autoévaluations</i>, • aneksy : - o słowniczek francusko-polski, - o klucz odpowiedzi do testów, <i>Autoévaluations</i>, - o transkrypcje nagrań, - o podsumowujące treści z zakresu fonetyki, gramatyki, i odmiany czasowników, - o mapa Francji.
TEXTO 2	• 8 rozdziałów (każdy przeznaczony na 4 lekcje i kończący się zadaniem grupowym <i>Action!</i>), • testy sprawdzające poziom osiągniętych umiejętności <i>Autoévaluations</i>, • aneksy : - o słowniczek francusko-polski, - o klucz odpowiedzi do testów <i>Autoévaluations</i>,

	- o transkrypcje nagrań, - o podsumowujące treści z zakresu fonetyki, gramatyki, i odmiany czasowników, - o wybrane fotografie francuskich regionów, mapa Francji i Frankofonii.
TEXTO 3	• rozdział wprowadzający (<i>Dossier 0</i>) • 8 rozdziałów (każdy przeznaczony na 5 lekcji i kończący się zadaniem grupowym <i>Action!</i>), • ćwiczenia sprawdzające zdobyte umiejętności (<i>Entraînement</i>), • przykładowe testy na poziomie B1, • aneksy : - o słowniczek terminologii kina - o podsumowujące treści z zakresu fonetyki i gramatyki, - o tablice koniugacyjne, - o słowniczek wielojęzyczny.

Elementem otwierającym każdy rozdział jest strona tytułowa (*page d'ouverture*) określająca kontekst sytuacyjny i kulturowy rozdziału oraz najważniejsze cele językowe i komunikacyjne, niezbędne do wykonania zadania grupowego. Na każdą lekcję składa się od 5 do 8 ćwiczeń i zadań ułożonych w porządku chronologicznym¹. Lekcję rozpoczynają ćwiczenia z zakresu rozumienia ze słuchu albo czytania ze zrozumieniem w oparciu o różnorodne teksty mówione i pisane. Szczególne miejsce zajmują tu teksty autentyczne oraz teksty stylizowane na autentyczne przybliżające uczniom teksty, z jakimi mogą spotkać się w rzeczywistych sytuacjach komunikacyjnych (np. plakaty, ogłoszenia, strony internetowe, przepisy kulinarne). Dodatkowym elementem ułatwiającym zrozumienie przekazywanych treści, ale również tworzenie własnych wypowiedzi, są tabele z przykładami struktur pełniących określone funkcje komunikacyjne oraz słownictwo (*Texto 1 i Texto 2 : (Pour...) Les mots..., Texto 3 - Boîte à mots*).

Zdobywaniu wiedzy i umiejętności z zakresu podsystemów języka służą ćwiczenia gramatyczne i fonetyczne, którym towarzyszą kolorowe tabele zawierające wyjaśnienia omawianego zagadnienia. Zarówno tabele, jak i ćwiczenia zawierają odnośniki do części

¹ Kolejność realizowania poszczególnych części rozdziału jest jedynie sugerowana. W zależności od założonych celów lekcyjnych, nauczyciel może zaproponować inną kolejność.

Entraînement, umieszczonej w końcowej części rozdziału. Dwustronicowy moduł przeznaczony jest na usystematyzowaną, pogłębioną pracę nad przyswojeniem wprowadzonych w rozdziale elementów językowych. W zależności od potrzeb, nauczyciel może go wykorzystać w celu ćwiczenia i utrwalenia zagadnień omawianych na lekcji lub powtórzenia materiału z całego rozdziału. Elementem zamykającym jednostkę lekcyjną jest moduł *Communication* proponujący różnorodne typy zadań, które mogą być wykonywane indywidualnie, w parach, w małych grupach lub z całą klasą.

Każda ostatnia lekcja rozdziału, zatytułowana *Faits et gestes/Culture* ma na celu zapoznanie ucznia z elementami kultury frankofońskiej. Zaproponowane ćwiczenia i zadania z wykorzystaniem materiałów wideo pozwalają utrwalić wprowadzone słownictwo i zagadnienia językowe w oparciu o informacje kulturowe oraz elementy komunikacji niewerbalnej, charakterystyczne dla kultury francuskiej. Treści aktywności odwołują się do życia codziennego ucznia w celu wzmocnienia jego poczucia tożsamości indywidualnej i kulturowej. Dodatkowym modułem przybliżającym uczniom zagadnienia kulturowe jest również tabela *Culture/Savoir*, zawierająca ciekawostki kulturowe oraz praktyczne wskazówki na temat życia codziennego w krajach frankofońskich, umożliwiając tym samym uczniom rozwój kompetencji interkulturowej.

Założeniem kończącego każdy rozdział modułu *Action!* jest wykorzystanie zdobytych informacji i umiejętności w konkretnym zadaniu językowym angażującym całą klasę. W myśl podejścia zadaniowego, aktywność zakłada realizację projektu w kilku etapach, łącząc wykorzystanie różnych umiejętności i kompetencji językowych. Szczególne miejsce zajmuje tu rozwijanie kompetencji produktywnych. Zarówno projekt końcowy, jak i realizacja zadania podlegają samoocenie.

Moduł *Autoévaluations* ma dostarczyć uczniowi informacji, w jakim stopniu opanował poszczególne sprawności. Każda z ewaluacji zawiera aktywności z zakresu rozumienia tekstów pisanych i czytanych oraz tworzenia wypowiedzi ustnej i pisemnej. Zaproponowane tu ćwiczenia i zadania mogą być wykorzystane jako dodatkowa ewaluacja.

Materiał ćwiczeniowy (*Texte Cahier d'activités*)

Nawiązujący do tematyki i układu podręcznika zeszyt ćwiczeń zawiera dodatkowe ćwiczenia i zadania, odnoszące się do zagadnień zaproponowanych w podręczniku. W zeszycie ćwiczeń znajdziemy ćwiczenia gramatyczne, leksykalne, fonetyczne oraz zadania z zakresu rozumienia tekstów pisanych i czytanych oraz tworzenia wypowiedzi ustnej i pisemnej.

Różnorodne ćwiczenia i zadania odnoszą się zarówno do treści językowych jak i interkulturowych. Na wzór podręcznika, zeszyt ćwiczeń (*Texto 1* i *Texto 2*) zawiera kolorowe tabele z przykładami struktur pełniących określone funkcje komunikacyjne (*Pour...*) słownictwo (*Les mots...*) oraz komentarze gramatyczne (*Grammaire*). Każdy rozdział kończy dwustronicowe podsumowanie (*Bilan*) składające się z kilku zadań na rozumienie i tworzenie wypowiedzi. W końcowej części zeszytu ćwiczeń znajdziemy portfolio, dzięki któremu uczeń może sprawdzić wiedzę i postępy w nauce języka obcego, ewaluację na wzór egzaminu DELF na poziomie A1 (*TEXTO 1*) A2 (*TEXTO 2*) i B1 (*TEXTO 3*), transkrypcje nagrań oraz klucz do zadań zamkniętych.

Zestaw metodyczny dla nauczyciela zawiera szczegółowe informacje na temat serii *TEXTO* oraz różnorodne, dodatkowe materiały, które nauczyciel może wykorzystać między innymi w obrębie zajęć lekcyjnych, prac domowych czy działań ewaluacyjnych. Zawarte w zestawie materiały stanowią również ciekawą propozycję dla pracy własnej ucznia. Elementy zestawu dla nauczyciela to:

- **Prezentacja serii *TEXTO*** z fragmentami podręcznika i zeszytu ćwiczeń.
- **Obudowa metodyczna** wraz z przewodnikiem metodycznym, zestawem testów, kluczem odpowiedzi do testów, nagraniami audio i transkrypcją nagrań do testów.
- **Nagrania wideo** (dostępne na DVD-Rom a także na stronie TV5 MONDE: www.apprendre.tv5monde.com) w formie serialu oraz reportaże o tematyce kulturowej. Serial pozwala uatrakcyjnić lekcje języka i zachęcić do nauki przedstawiając ciekawe, często zabawne scenki z życia dwóch rodzin, których dzieci stają się parą. Z kolei, nagrania reporterskie umożliwiają poznanie dorobku kulturowego Francji. Wideo może stać się integralną częścią lekcji, może też być wprowadzane sporadycznie, stanowiąc rozszerzenie treści nauczanych w ciągu roku szkolnego. Do każdego nagrania zaproponowano karty pracy dla nauczyciela i dla ucznia. Płyta zawiera również scenariusze zajęć oraz dodatkowe karty pracy z wideo dla ucznia i nauczyciela (BONUS).
- **Ćwiczenia interaktywne** - interaktywne dialogi pozwalające na samodzielny trening wypowiedzi ustnej.
- **Podręcznik interaktywny** do pobrania ze strony www.podreczniktexto.pl za pomocą dostarczonego klucza produktu. Podręcznik interaktywny to cyfrowa wersja podręcznika oraz zeszytu ćwiczeń wraz z nagraniami audio, wzbogacona o dodatkowe narzędzia i funkcje oraz materiały multimedialne. Kompatybilny z MAC i PC, może

być używany na tablicy interaktywnej lub wyświetlany za pomocą rzutnika. Podręcznik interaktywny zawiera przewodnik metodyczny.

- **Dokumentacja szkolna** - program nauczania oraz rozkład materiału.

3. Cechy uczniów trzeciego etapu edukacyjnego

Istotnym aspektem w planowaniu kursu językowego jest uwzględnienie wieku uczących się, co bezpośrednio wiąże się z możliwościami umysłowymi i emocjonalnymi uczniów, celami komunikacyjnymi czy zainteresowaniami. Uczniowie trzeciego etapu edukacyjnego to uczniowie w wieku dorastania i w wieku młodzieńczym (od 15 do 19 lat), wchodzący stopniowo w okres dorosłości. Okres późnej adolescencji nacechowany jest często konfliktami i kryzysami związanymi z kreowaniem własnej tożsamości oraz potrzebą samodzielności przy równoczesnej materialnej zależności od rodziców (Ledzińska & Czerniawska 2011). Ten trudny emocjonalnie okres rozwojowy ucznia jest jednak bardzo istotny dla kształcenia krytycyzmu myślenia, rozumienia umowności faktów i relatywności twierdzeń (Ledzińska & Czerniawska 2011). Dlatego też kształcenie w wyniku instrukcji szkolnej ma w tym okresie szczególny wpływ na rozwój osobisty ucznia, kształtowanie myślenia, postaw i wzorców zachowania czy rozwój wiedzy społecznej. Nauka języka obcego stwarza bardzo korzystne warunki dla realizowania celów ogólnowychowawczych, a szczególnie rozwijanie kompetencji interkulturowej, kreowanie pozytywnej postawy względem języka obcego i społeczności posługującej się tym językiem czy też wyrabianie technik samodzielnej pracy (Komorowska 2011).

Z uwagi na cechy rozwojowe, młodzież szkolną charakteryzują następujące cechy:

- 1) Dominacja myślenia logicznego i myślenia abstrakcyjnego, co pozwala na wprowadzanie terminologii i reguł gramatycznych z odpowiednimi komentarzami.
- 2) Większy okres koncentracji oraz trwałość pamięci, dzięki czemu aktywności językowe mogą być dłuższe niż w przypadku nauczania dzieci a częstotliwość powtarzania materiału może być ograniczona.
- 3) Dobrze rozwinięte sprawności czytania i pisania, co wiąże się z możliwością wykorzystania tekstów pisanych (robienie notatek, korzystanie z podręcznika) oraz pogłębienia wiedzy i utrwalenia materiału podczas pracy indywidualnej ucznia (Komorowska 2003).

Z uwagi na specyfikę rozwojową uczniów, nauka języka obcego powinna być prowadzona systematycznie, ze szczególnym uwzględnieniem żywego użycia języka i kształtowania

kompetencji skutecznego porozumiewania się. Niebagatelną rolę odgrywa tu również wspieranie motywacji ucznia do nauki języka obcego. W porównaniu do młodszych dzieci, które wykazują wrodzoną ciekawość poznawczą, młodzież szkolna silniej dostrzega przydatność nauki języków obcych, na przykład w pracy zawodowej. Działaniami umożliwiającymi wspieranie motywacji w tej grupie uczniów może być odpowiedni dobór tematów, które nawiązują do zainteresowań uczniów, wykorzystanie odpowiednich środków dydaktycznych, odpowiedni klimat zajęć lekcyjnych oraz kompetencje metodyczne nauczyciela języka obcego (Iluk 2013).

4. Cele ogólne

W dobie dynamicznych zmian społeczno-ekonomicznych, integracji międzynarodowej i mobilności społeczeństw, znajomość języków obcych stanowi podstawowy czynnik umożliwiający młodym ludziom aktywne uczestnictwo w życiu społeczności europejskiej i globalnej. Zgodnie z założeniami Nowej Podstawy Programowej, kształcenie ogólne na trzecim etapie edukacyjnym „stanowi fundament wykształcenia, umożliwiający zdobycie zróżnicowanych kwalifikacji zawodowych, a następnie ich doskonalenie lub modyfikowanie, otwierając proces uczenia się przez całe życie” (Nowa Podstawa Programowa 2018:1). Wśród najważniejszych umiejętności zdobywanych w szkole ponadpodstawowej wyróżnić należy: szeroko pojęte myślenie, czytanie, komunikowanie się w języku ojczystym i w językach obcych, kreatywne rozwiązywanie problemów, sprawne posługiwanie się nowymi technologiami, samodzielne docieranie do informacji, systematyczne uczenie się, współpraca w grupie czy podejmowanie działań indywidualnych (Nowa Podstawa Programowa 2018).

W odpowiedzi na rosnące potrzeby funkcjonowania we współczesnym świecie, nadrzędnym celem nauczania/uczenia się języka obcego jest opanowanie znajomości danego języka na poziomie pozwalającym swobodną komunikację, czyli umiejętności skutecznego porozumiewania się w mowie i w piśmie. W rezultacie, lekcja języka obcego powinna wspierać rozwój kwalifikacji ogólnych oraz realizować cele ogólnowychowawcze, takie jak:

1. „traktowanie uporządkowanej, systematycznej wiedzy jako podstawy kształtowania umiejętności;
2. doskonalenie umiejętności myślowo-językowych, takich jak: czytanie ze zrozumieniem, pisanie twórcze, formułowanie pytań i problemów, posługiwanie się kryteriami, uzasadnianie, wyjaśnianie, klasyfikowanie, wnioskowanie, definiowanie, posługiwanie się przykładami itp.;

3. rozwijanie osobistych zainteresowań ucznia i integrowanie wiedzy przedmiotowej z różnych dyscyplin;
4. zdobywanie umiejętności formułowania samodzielnych i przemyślanych sądów, uzasadniania własnych i cudzych sądów w procesie dialogu we wspólnocie dociekającej;
5. łączenie zdolności krytycznego i logicznego myślenia z umiejętnościami wyobrazeniowo-twórczymi;
6. rozwijanie wrażliwości społecznej, moralnej i estetycznej;
7. rozwijanie narzędzi myślowych umożliwiających uczniom obcowanie z kulturą i jej rozumienie;
8. rozwijanie u uczniów szacunku dla wiedzy, wyrabianie pasji poznawania świata i zachęcanie do praktycznego zastosowania zdobytych wiadomości.” (Nowa Podstawa Programowa 2018:1).

Nauczanie języka obcego w szkole ponadpodstawowej, tak jak nauczanie przedmiotowe z zakresu innych dziedzin, odgrywa ważną rolę w rozwijaniu szeroko pojętej kompetencji komunikacyjnej wspierającej intelektualny rozwój ucznia. Na szczególną uwagę zasługuje również rozwój kompetencji społecznych i umiejętności rozwiązywania problemów, istotnych w kontekście przyszłej pracy zawodowej oraz kształtowanie postaw społecznych, obywatelskich i patriotycznych. Lekcja języka obcego stanowi również ciekawy obszar dla wykorzystania różnorodnych technologii informacyjno-komunikacyjnych przygotowując tym samym do funkcjonowania w społeczeństwie informacyjnym oraz prawidłowego odbioru i wykorzystania mediów. Nie bez znaczenia pozostaje również dobór odpowiednich metod i technik pracy, akcentując szczególnie te, które rozwijają strategie uczenia się przez całe życie.

4.1. Cele językowe

Nadrzędnym celem nauki drugiego języka obcego w szkole ponadpodstawowej jest jego opanowanie w stopniu umożliwiającym podstawową komunikację językową, czego odzwierciedleniem jest radzenie sobie w podstawowych sytuacjach życia codziennego. Nauczanie drugiego języka obcego może przebiegać w trzech wariantach: 1) wariant III.2.0 proponujący nauczanie języka drugiego nowożytnego od podstaw i pozwalający na

osiągnięcie poziomu A2 po całym cyklu kształcenia, 2) wariant III.2, czyli kontynuacja nauczania drugiego języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej i doprowadzająca uczniów do poziomu A2+ oraz 3) wariant III.DJ przeznaczony do realizacji w szkołach z oddziałami dwujęzycznymi i umożliwiający uczniom osiągnięcie poziomu zaawansowanego C1+.

Tab.1. Wybrane warianty podstawy programowej kształcenia ogólnego w zakresie języka obcego nowożytnego w szkole ponadpodstawowej (Nowa Podstawa Programowa 2018)

Etap edukacyjny	Wariant podstawy programowej	Opis	Nawiązanie do poziomu ESOKJ
Trzeci (szkoła ponadpodstawowa: liceum ogólnokształcące, technikum)	III.2.0	Drugi język obcy od początku w klasie I liceum ogólnokształcącego lub technikum	A2
	III.2	Kontynuacja drugiego języka obcego nowożytnego od początku w klasie I liceum ogólnokształcącego lub technikum	A2+
	III.DJ	Kontynuacja pierwszego albo drugiego języka obcego nowożytnego ze szkoły podstawowej ALBO od początku w klasie I liceum ogólnokształcącego dwujęzycznego lub w oddziale dwujęzycznym w liceum ogólnokształcącym lub technikum ALBO kontynuacja z klasy wstępnej	C1 + (C2 w zakresie rozumienia wypowiedzi)

Na trzecim etapie edukacyjnym, kształcenie językowe w zakresie drugiego języka obcego nowożytnego powinno zapewnić uczniom opanowanie środków językowych umożliwiających doskonalenie umiejętności w zakresie rozumienia wypowiedzi, tworzenia wypowiedzi, reagowania na wypowiedź oraz przetwarzania wypowiedzi.²

Język obcy nowożytny nauczany jako drugi III etap edukacyjny, wariant III.2.0

Tab.2. Cele i treści kształcenia językowego na III etapie edukacyjnym

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach

²Nowa Podstawa Programowa, 2018: 56-59)

szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi

Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także proste wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi

Uczeń samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi

Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie w formie prostego tekstu, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi

Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:

- 1) człowiek (np. dane personalne, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania);
- 2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe);
- 3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
- 4) praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności, miejsce pracy, praca dorywcza, wybór zawodu);
- 5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości);
- 6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne);
- 7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, promocje, korzystanie z usług);

- 8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, hotel, wycieczki, zwiedzanie);
- 9) kultura (np. uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
- 10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu);
- 11) zdrowie (np. samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
- 12) nauka i technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych);
- 13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz).

II. Uczeń rozumie proste wypowiedzi ustne (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:

- 1) reaguje na polecenia;
- 2) określa główną myśl wypowiedzi;
- 3) określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi;
- 4) określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
- 5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- 6) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.

III. Uczeń rozumie proste wypowiedzi pisemne (np. listy, e-maile, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, instrukcje, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, teksty narracyjne, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie):

- 1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
- 2) określa intencje nadawcy/autora tekstu;
- 3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, czas, miejsce, sytuację);
- 4) znajduje w tekście określone informacje;
- 5) układa informacje w określonym porządku;
- 6) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.

IV. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne:

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;

- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie;
- 7) wyraża uczucia i emocje;
- 8) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

V. Uczeń tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. notatkę, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, wiadomość, SMS, kartkę pocztową, e-mail, historyjkę, wpis na blogu):

- 1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
- 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
- 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
- 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
- 5) opisuje upodobania;
- 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie;
- 7) wyraża uczucia i emocje;
- 8) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

VI. Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
- 4) wyraża swoje opinie, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób;
- 5) wyraża swoje upodobania, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;

- 11) nakazuje, zakazuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.

VII. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, SMS, krótki list prywatny, e-mail, wpis na czacie/forum) w typowych sytuacjach:

- 1) przedstawia siebie i inne osoby;
- 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
- 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ ankietę);
- 4) wyraża swoje opinie, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób;
- 5) wyraża swoje upodobania, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, intencje i pragnienia innych osób;
- 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
- 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
- 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
- 9) prosi o radę i udziela rady;
- 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
- 11) nakazuje, zakazuje;
- 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
- 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek);
- 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe.

VIII. Uczeń przetwarza prosty tekst ustnie lub pisemnie:

- 1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);
- 2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
- 3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.

IX. Uczeń posiada:

- 1) podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
- 2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

X. Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym nowożytnym).

XI. Uczeń współdziała w grupie (np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych).

XII. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.

IX. Uczeń posiada:

- 1) podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
- 2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

X. Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym nowożytnym).

XI. Uczeń współdziała w grupie (np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych).

XII. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.

XIII. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków

niewerbalnych).

XIV. Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami)³.

Na III etapie edukacyjnym, uczeń może realizować nauczanie dwujęzyczne w zakresie języka francuskiego, jeśli zapewniono taką formę kształcenia. W tym przypadku, szkoła powinna umożliwić szybszą realizację podręcznika przeznaczonego na wariant III.2.0/III.2. lub uzupełnić go o dodatkowe materiały.

4.2. Cele interkulturowe

Podstawowym celem nauczania języków obcych w społeczeństwie europejskim i globalnym jest umożliwienie nawiązywania, jak również podtrzymywania kontaktów między przedstawicielami różnych kultur. O ile założeniem skutecznej komunikacji jest osiągnięcie odpowiedniego poziomu kompetencji językowych, dialog międzykulturowy wymaga rozwijania wiedzy i umiejętności, pozwalających na analizowanie zjawisk kulturowych, rozumienie odmiennych postaw i bezkonfliktowe porozumiewanie się z przedstawicielami innych kultur (Komorowska 1999). Współczesna edukacja językowa powinna stwarzać możliwości rozwoju kompetencji interkulturowej obejmującej zarówno wiedzę o kulturze rodzimej jak również określone umiejętności i postawy, takie jak obserwowanie zjawisk kulturowych czy otwartość i ciekawość względem innych kultur (Bandura 2009). W kontekście nauczania języka francuskiego, punktem wyjścia dla rozwijania umiejętności interkulturowych może być pogłębianie wiedzy na temat krajów obszaru frankofońskiego⁴. Podejmowane przez nauczyciela działania dydaktyczne powinny obejmować dostrzeganie podobieństw i różnic między kulturą własną a obcą, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacji nieporozumień i konfliktów czy też podnoszenie świadomości stereotypów (Bandura 2009). Wsparciem dla nauczyciela będzie z pewnością odpowiedni dobór materiałów dydaktycznych, uwzględniających pogłębianie treści kulturowych oraz zadania rozwijające umiejętności zachowania się według pewnych przyjętych konwencji komunikacyjnych, w oparciu o zasadę przyjęcia różnic kulturowych i wzajemnego szacunku.

³ Zamieszczony poniżej fragment pochodzi z Nowej Podstawy Programowej (Nowa Podstawa Programowa, 2018: 56-59)

⁴ Przykładowo elementy historii, geografii, tradycje i zwyczaje społeczności posługującej się językiem francuskim, system oświaty, współczesne problemy krajów frankofońskich, dziedzictwo narodowe, sposoby spędzania wolnego czasu.

5. Treści nauczania

W nawiązaniu do Nowej Podstawy Programowej, nauka języka francuskiego na trzecim etapie edukacyjnym zakłada rozwijanie wszystkich kompetencji językowych, przy czym szczególne miejsce zajmują mówienie oraz skuteczne porozumiewanie się w różnych sytuacjach komunikacyjnych. Jest to możliwe dzięki odpowiedniemu planowaniu działań dydaktycznych przez nauczyciela w oparciu o podręcznik kursowy uwzględniający:

- 1) aktywne nauczanie i uczenie się (wykonywanie zadań, pracę projektową, rozwiązywanie problemów),
- 2) różnorodne ćwiczenia komunikacyjne zapewniające użycie języka w wypowiedzi monologicznej i interakcji,
- 3) rozwijanie różnych sprawności językowych oraz ich spójną integrację,
- 4) nauczanie gramatyki i słownictwa w sytuacjach i kontekstach,
- 5) rozwijanie kompetencji fonetycznych,
- 6) tematykę nawiązującą do rzeczywistości i zainteresowań ucznia,
- 7) zagadnienia kulturowe i cywilizacyjne.

Podręcznik *Texto* spełnia powyższe kryteria umożliwiając uczniowi stopniowy i spójny progres w rozwoju kompetencji językowych. Niniejszy program zakłada, że podczas nauki języka obcego uczeń ma rozwijać a następnie umiejętnie wykorzystać wiedzę deklaracyjną oraz wiadomości praktyczne wynikające z kompetencji ogólnych (*savoir, savoir-faire, savoir apprendre*) przy równoczesnym uwzględnieniu uwarunkowań osobowościowych (*savoir-être*) mających szczególny wpływ na działania komunikacyjne. Warunkiem osiągnięcia zamierzeń komunikacyjnych ucznia jest zastosowanie wymienionych umiejętności w połączeniu z językiem. Niezbędny jest więc systematyczny i wielowymiarowy rozwój językowych kompetencji komunikacyjnych (kompetencji językowej, socjolingwistycznej i pragmatycznej), czego zwieńczeniem jest osobista kompetencja komunikacyjna. Aby ułatwić uczniom utrwalenie i doskonalenie zdobywanych kompetencji i sprawności, nauczanie języka obcego przy użyciu nowych podręczników odbywa się metodą spiralną. Podręcznik *Texto*, w oparciu o logiczną kolejność poznawanych zagadnień, umożliwia systematyczną i spiralną naukę języka w konkretnych sytuacjach komunikacyjnych. Tak zbudowana zawartość podręcznika pozwala uczniom na podejmowanie działań komunikacyjnych już od początku nauki języka obcego.

5.1. Kryteria doboru treści

W zakresie treści nauczania, prezentowany program opiera się na *Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie* (Rada Europy 2003), oferującym wspólną dla całej Europy spójną podstawę do opracowywania planów nauczania, zaleceń programowych, certyfikacji czy podręczników. Zgodnie ze skalą ogólną opisu poziomu biegłości językowej, użytkownik języka posługujący się językiem na poziomie A1 „rozumie i potrafi stosować potoczne wyrażania i bardzo proste wypowiedzi dotyczące konkretnych potrzeb życia codziennego. Potrafi formułować pytania z zakresu życia prywatnego, dotyczące np.: miejsca, w którym mieszka, ludzi, których zna i rzeczy, które posiada oraz odpowiadać na tego typu pytania. Potrafi przedstawiać siebie i innych. Potrafi prowadzić prostą rozmowę pod warunkiem, że rozmówca mówi wolno, zrozumiale i jest gotowy do pomocy” (Rada Europy 2003: 33). Użytkownik języka na poziomie A2 „rozumie wypowiedzi i często używane wyrażenia w zakresie tematów związanych z życiem codziennym (są to np.: bardzo podstawowe informacje dotyczące rozmówcy i jego rodziny, zakupów, otoczenia, pracy). Potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany na tematy znane i typowe. Potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego”. Osoba posługująca się językiem na poziomie B1 „rozumie znaczenie głównych wątków przekazu zawartego w jasnych, standardowych wypowiedziach, które dotyczą znanych jej spraw i zdarzeń typowych dla pracy, szkoły, czasu wolnego itd.. Potrafi radzić sobie w większości sytuacji komunikacyjnych, które mogą zdarzyć się w czasie podróży, gdzie mówi się danym językiem. Potrafi tworzyć proste, spójne wypowiedzi ustne lub pisemne na tematy, które są jej znane bądź ją interesują. Potrafi opisywać doświadczenia, zdarzenia, nadzieje, marzenia, zamierzenia, krótko uzasadniając bądź wyjaśniając swoje opinie i plany.” (Rada Europy 2003: 33). Prezentowany w niniejszym programie podręcznik *Texto* wprowadza uczniów w konkretne sytuacje komunikacyjne wynikające z potrzeb życia codziennego (*Texto 1* i *Texto 2*) i społecznego (*Texto 3*). Załączone poniżej tabele prezentują zakres tematów komunikacji i sytuacji komunikacyjnych w oparciu o tematykę i zagadnienia leksykalne wszystkich trzech części podręcznika *TEXTO*.

Tab. 3. Zestaw tematów komunikacji oraz funkcji i sytuacji komunikacyjnych zaproponowanych w podręczniku *Texto 1*.

Komunikacja Tematyka i zagadnienia leksykalne	Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe
Człowiek Zwroty grzecznościowe Dane personalne Pochodzenie i narodowości Wygląd zewnętrzny Części ciała Cechy charakteru Rzeczy osobiste Uczucia i emocje Zainteresowania	Powitania i pożegnania Przedstawianie siebie i innych (narodowość, zawód, miejsce zamieszkania, data urodzenia, pochodzenie) Prośba o przedstawienie się, zadawanie pytań o dane personalne Udzielanie informacji na temat sytuacji rodzinnej Opisywanie osób (wygląd zewnętrzny, cechy charakteru) Mówienie o zainteresowaniach
Miejsce zamieszkania Rodzaje miejsc zamieszkania Pomieszczenia domu Miasto Podstawowe obiekty miejskie	Opisywanie domu Nazywanie pomieszczeń Nazywanie obiektów miejskich Opisywanie miejsca, sytuowanie w przestrzeni
Praca Popularne zawody	Nazywanie zawodów Udzielanie informacji na temat wykonywanego zawodu
Życie prywatne Członkowie rodziny Związki Czynności życia codziennego Formy spędzania czasu wolnego Święta i uroczystości Określanie czasu (godziny, pory dnia, dni tygodnia, miesiące) Podstawowe zwroty komunikacji telefonicznej	Przedstawianie i opisywanie członków rodziny Zadawanie pytań o członków rodziny Wyrażanie pokrewieństwa Opowiadanie o czasie wolnym Zadawanie pytań na temat spędzania wolnego czasu Nazywanie form spędzania czasu wolnego w mieście Organizowanie i proponowanie spotkania Określanie częstotliwości wykonywania czynności Sytuowanie w czasie Opowiadanie w przeszłości

Żywnienie Artykuły spożywcze Przybory kuchenne Posiłki Lokale gastronomiczne Podstawowe czynności kulinarne	Nazywanie produktów Zamawianie dań w restauracji Prowadzenie rozmowy w restauracji Wyrażenie ilości produktów żywnościowych Nazywanie czynności związanych z gotowaniem Rozumienie i tworzenie przepisu kulinarnego
Zakupy i usługi Rodzaje sklepów Sprzedawanie i kupowanie Ubrania Kolory Zakupy na targu	Nazywanie sklepów Kupowanie ubrań Prowadzenie rozmowy w sklepie Opisywanie ubrań Wyrażanie ilości produktów żywnościowych
Podróżowanie i turystyka Miasto Środki transportu Wakacje Zakwaterowanie Zwiedzanie (podstawowe czynności)	Opisywanie miasta Sytuowanie w przestrzeni Nazywanie środków transportu Rozmawianie o planach wakacyjnych Nazywanie miejsc zakwaterowania Orientacja w terenie
Edukacja Komunikacja w klasie Wypożyczenie klasy Uniwersytet – pomieszczenia Studia Formalności administracyjne	Zadawanie prostych pytań oraz formułowanie zdań dotyczących komunikacji w klasie Nazywanie elementów wyposażenia klasy Załatwianie formalności związanych z uczestnictwem w wymianie studenckiej
Kultura Podstawowe czynności związane z życiem kulturalnym Kino Święta	Opowiadanie o upodobaniach i preferencjach Opowiadanie o sposobach spędzania wolnego czasu, zainteresowaniach Wyrażanie upodobań na temat filmu
Świat przyrody	

Pogoda	Opisywanie pogody
Pory roku	Wskazywanie pory roku

Tab. 4. Zestaw tematów komunikacji oraz funkcji i sytuacji komunikacyjnych zaproponowanych w podręczniku *Texto 2*.

Komunikacja Tematyka i zagadnienia leksykalne	Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe
Człowiek Samopoczucie	Opisywanie samopoczucia
Miejsce zamieszkania Nieruchomości Wyposażenie mieszkania (meble i dekoracje) Wyposażenie kuchni Koabitacja Przestrzeń miejska	Opisywanie mieszkania Nazywanie pomieszczeń i ich wyposażenia Opisywanie pomieszczeń i ich wyposażenia Wyrażanie opinii na temat miejsca zamieszkania (wady i zalety) Opisywanie przedmiotów kuchennych Przedstawianie projektu miejskiego
Praca Miejsca pracy Rozmowa kwalifikacyjna Praca dorywcza CV Warunki pracy	Opowiadanie o miejscu pracy, życiu zawodowym Opowiadanie o zmianie pracy Udzielanie rad na temat odpowiedniego zachowania podczas rozmowy kwalifikacyjnej/redagowania CV Żądanie odpowiednich warunków zatrudnienia
Życie prywatne Formy spędzania czasu wolnego Miejsca spędzania wolnego czasu	Opowiadanie o zainteresowaniach i czasie wolnym
Sport Dyscypliny sportu	Udzielanie informacji o uprawianych dyscyplinach sportowych
Zdrowie Samopoczucie Zdrowe nawyki żywieniowe Aktywność fizyczna	Opisywanie zdrowych nawyków Formułowanie postanowień Udzielanie rad na temat zdrowych nawyków żywieniowych i aktywności fizycznej

Żywnienie Produkty żywnościowe	Nazywanie produktów żywnościowych Wymienianie składników pełnowartościowego posiłku
Podróżowanie i turystyka Kierunki geograficzne Elementy pejzażu nadmorskiego Zakwaterowanie i wyposażenie Obiekty miejskie	Pytanie o drogę / wskazywanie drogi Sytuowanie obiektów w przestrzeni Opisywanie wyposażenie mieszkania/domu Opisywanie miejsca
Świat przyrody Ekologia Problemy ekologiczne Natura Fauna i flora	Wyjaśnianie przyczyn zagrożeń ekologicznych Proponowanie rozwiązań problemów ekologicznych
Kultura Sztuka Teatr, spektakl uliczny	Opisywanie spektaklu Wyrażanie opinii na temat obejrzanego spektaklu Rozmawianie o sztuce teatralnej Wyrażanie opinii na temat dzieł sztuki
Nauka i technika Internet Multimedia	Opowiadanie o nawykach związanych z użytkowaniem Internetu Wyrażanie częstotliwości Opisywanie funkcjonalności komputera i telefonu komórkowego
Społeczeństwo Wolontariat Równouprawnienie Prawa człowieka	Uzasadnianie zaangażowania w życie społeczne, wolontariat Wyrażanie opinii na temat równouprawnienia w domu i w pracy

Tab. 5. Zestaw tematów komunikacji oraz funkcji i sytuacji komunikacyjnych zaproponowanych w podręczniku *Texto 3*.

Komunikacja Tematyka i zagadnienia leksykalne	Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe
Życie prywatne Rodzina Konflikty i problemy Czas wolny	Przedstawianie współczesnych modeli rodziny Wyrażanie opinii na temat małżeństwa Wyrażanie opinii na temat problemów współczesnej rodziny
Żywnienie Nawyki żywieniowe Dieta	Przedstawianie nawyków żywieniowych Rekomendowanie produktów spożywczych Wyrażanie opinii na temat różnych sposobów odżywiania
Zakupy i usługi Reklama	Wyrażanie opinii na temat kampanii reklamowej Prowadzenie dialogu w sklepie z urządzeniami elektronicznymi
Edukacja Studia Uczenie się System oświaty	Opowiadanie o organizacji czasu podczas nauki Udzielanie rad na temat uczenia się Opisywanie systemu szkolnictwa Przedstawianie danych statystycznych na temat szkolnictwa
Nauka i technika Nowe technologie	Opowiadanie o nawykach związanych z użytkowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych Wskazywanie korzyści i zagrożeń wynikających z postępu technologicznego Opisywanie roli i użyteczności przedmiotów inteligentnych w życiu codziennym
Praca zawodowa Kariera zawodowa Rynek pracy Warunki pracy i zatrudnienia Zawody przyszłości	Opowiadanie o organizacji czasu w pracy Uzasadnianie wyboru ścieżki zawodowej Opisywanie zawodu i obowiązków zawodowych Przedstawianie zalet wybranego zawodu
Podróżowanie i turystyka Zwiedzanie Wycieczki Ruch uliczny	Przedstawianie planów wakacyjnych/turystycznych Opisywanie form spędzania wolnego czasu na wakacjach Wyrażanie emocji, opisywanie wrażeń z

	podróży/wycieczki
Kultura Media	Opisywanie fotografii artystycznej Wyrażanie opinii na temat wolności prasy i mediów Wyrażanie opinii na temat wiarygodności przekazu medialnego Opisywanie nawyków dotyczących korzystania z mediów
Zdrowie i sport Stres	Udzielanie wskazówek dotyczących radzenia sobie ze stresem Wyrażanie opinii na temat wpływu sportu na dobre samopoczucie
Państwo i społeczeństwo Zjawiska społeczne Gospodarka Religie Prawa człowieka	Wskazywanie aktualnych wydarzeń i problemów współczesnego świata Rozmawianie o przesądach Rozmawianie o współczesnych wierzeniach i życiu duchowym Wyrażanie opinii na temat świąt religijnych Wyrażanie opinii na temat wolności do życia prywatnego

Zaproponowane w podręczniku zagadnienia leksykalne umożliwiają realizację różnorodnych działań komunikacyjnych. Warto podkreślić, że sytuacje komunikacyjne są osadzone w kontekście interkulturowym – pozwalają uczniom zdobyć podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się językiem francuskim rozwijając przy tym wrażliwość międzykulturową oraz świadomość związku między kulturą własną i obcą (Podstawa Programowa, IX.1, IX.2).

5.2. Funkcje komunikacyjne

W oparciu o Nową Podstawę Programową, zadania i aktywności zaprezentowane w serii *Texto* odnoszą się do następujących funkcji komunikacyjnych:

TEXTO 1

Produktywne

Udzielanie informacji o sobie

- Przedstawić się (*Moi, je m'appelle Laurent Bonomi. Moi, c'est Hugo. J'ai 19 ans. Je suis architecte. Je suis né le 9 juillet 1961. Je suis marié. J'habite à Paris. Je viens de Berlin. Je suis mexicaine. Je parle anglais.*)
- Opisać swoje samopoczucie (*Ça va. Ça ne va pas. Ça va bien, merci.*)
- Opisać siebie - wygląd zewnętrzny, cechy charakteru (*Je suis petite. J'ai les cheveux châtons. Je suis brune. Je suis sérieux. Je suis sympathique. Je suis heureux.*)
- Wyrazić posiadanie (*j'ai un frère, j'ai une sœur*)
- Wyrazić opinię (*J'aime bien. Je préfère les vieux films. Je préfère les films français.*)
- Mówić o swoim miejscu zamieszkania (*J'habite un appartement. J'ai une chambre.*)
- Mówić o studiach, o obowiązkach związanych ze studiami (*Je suis en Licence de Lettres. Je suis en socio. Je n'ai pas eu la moyenne. Je suis allée au secrétariat. J'ai réussi deux matières.*)

Udzielanie informacji o osobach, przedmiotach, zdarzeniach

- Przedstawić drugą osobę (*Il s'appelle Pablo. Il est espagnol. Il habite à Chicago, aux États-Unis.*)
- Opisać osobę – wygląd zewnętrzny, charakter, ubiór (*C'est une femme élégante. Il a les cheveux blonds. Elle a les yeux verts. Il est grand. Elle est ronde. Elle est courageuse. Il est désagréable. Louis a un pantalon bleu, une chemise blanche et des chaussures bleues.*)
- Usytuować w przestrzeni (*devant, à côté, sur, sous, derrière*)
- Wskazać ilość (*1 kilo de tomates, une bouteille d'eau, un peu de sel, une cuillère de sucre*)
- Określić czas i kolejność zdarzeń (*il est sept heures, vendredi, le soir, l'après-midi, aujourd'hui, demain, en 1980, 5 ans après, d'abord, enfin, à la fin de ses études*)

- Usytuować w czasie, wyrazić częstotliwość zdarzeń (*pendant les vacances, pendant trois mois, deux fois par semaine, avant le déjeuner, après la baignade*)
- Opowiedzieć/opisać wydarzenie z przeszłości/wspomnienie (*Hier, je suis allé au secrétariat. Tu as raté tes examens, il y a longtemps. On avait du mal à dormir.*)
- Mówić o miejscu, opisać miejsce (*À Paris, il y a le fleuve, les quais, les ponts, les rues, les avenues. Prague est romantique!*)
- Opowiadać o sposobach spędzania wolnego czasu w mieście (*À Paris-Plages, on bronze, on pique-nique. Sur le Pont-Neuf, on retrouve des amis.*)
- Opisać pogodę (*Il pleut. Il fait beau. Il fait froid. Il fait chaud.*)

Zdobywanie informacji

- Prosić o informacje na dany temat
 - o *Quels sont les plats du jour ?*
 - o *Aujourd'hui, on est quel jour ?*
 - o *Maintenant, il est quelle heure ?*
 - o *Vous êtes où ?*

Interakcyjne

Nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu

- Przywitać się, pożegnać (*Bonjour à tous. Bonjour Madame. Bonsoir. Salut ! Coucou. Au revoir. À bientôt. Bonne journée.*)
- Zapytać się o samopoczucie i odpowiedzieć w języku formalnym i w języku mówionym (*Comment ça va? Tu vas bien ? Ouais, ça va. Comment allez-vous ? Ça va et vous ? Ça va bien, merci.*)
- Przedstawić siebie, kogoś, poprosić o przedstawienie i podanie podstawowych informacji w kontekście formalnym i nieformalnym (*Je m'appelle Lou. Et toi ? Comment tu t'appelles ? Tu es de quelle nationalité ? Tu habites où ? Comment vous vous appelez ? Moi, je m'appelle Juliette. Enchantée.*)
- Formułować pytania o podstawowe dane osobowe w kontekście formalnym (*Votre nom ? Vous avez quel âge ? Qu'est-ce que vous faites dans la vie ? Vous travaillez ? Votre adresse mail ?*)

- Proponować wspólne wyjście, zapraszać, umawiać się na spotkanie (*Tu fais quoi samedi ? Tu viens avec moi ? Ça vous dit d'aller au cinéma ? On se retrouve devant le cinéma. On va boire un verre ?*)
- Rozmawiać o gustach i upodobaniach (*Tu n'aimes pas les films d'action ? Je préfère les vieux films.*)
- Wyrazić pozytywny/negatywny komentarz (*c'est pas mal, c'est bien, c'est un peu ennuyeux, j'aime bien*)
- Wyrazić entuzjazm, zadowolenie (*C'est bien ! C'était génial. C'est super.*)
- Prowadzić rozmowę w restauracji, składać zamówienie (*Un steak frites, s'il vous plaît. L'addition, s'il vous plaît. Qu'est-ce que tu prends ? Est-ce que vous prenez du vin ? Bon appétit ! Tchîn-tchîn !*)
- Prowadzić rozmowę w sklepie z ubraniami (*Je cherche une veste. Quelle est votre taille ? Vous voulez l'essayer ? C'est combien ?*)
- Prowadzić rozmowę na targu (*C'est à moi ! Je voudrais des tomates. Vous avez des courgettes ? Avec ça ? Je vous dois combien ?*)
- Telefonować (*allô, ne quittez pas, j'appelle pour ...*)
- Wyrazić chęć, potrzebę (*Je veux des pommes, J'ai besoin d'un visa.*)

Reagowanie na zachowanie rozmówcy

- Podziękować (*Merci, merci beaucoup.*)
- Przepraszyć (*Pardon ! Excusez-moi !*)
- Poprosić (*S'il te plaît ! S'il vous plaît !*)
- Wyrażać zdziwienie (*C'est pas vrai !*)

Wpływanie na zachowanie rozmówcy

- Rozkazywać, instruować (*Vous devez lire les instructions. Il faut écrire la date. Coupez la viande en morceaux. Épluchez les oignons.*)

TEXTO 2

Produktywne

Udzielanie informacji o sobie

- Opisać swoje samopoczucie (*Je me sens bien. J'ai mal au dos. Je me trouve en forme. Je suis fatigué.*)
- Mówić o swoim miejscu zamieszkania (*J'habite au troisième étage. Je loue un appartement avec une belle vue.*)
- Opowiadać o formach spędzania wolnego czasu (*Je fais de la voile. Je fais de l'équitation. Je joue au tennis.*)
- Opowiadać o swoim życiu zawodowym (*travailler dans la banque, dans une entreprise*)
- Określić plany, postanowienia (*Si j'arrête de manger, je maigrirai. L'été prochain, je ferai de la voile.*)

Udzielanie informacji o osobach, przedmiotach, zdarzeniach

- Opisać miejsce (*Il y a tout le confort. C'est lumineux.*)
- Usytuować w przestrzeni (*dans le centre-ville, à deux pas, à droite, à gauche, au sud, au nord, face à*)
- Określić kolejność wydarzeń (*avant de devenir paranoïaque... , après son arrivée ..., et puis, ...*)
- Usytuować w czasie (*à partir d'aujourd'hui, ... , cet été, ..., dans un an, ... , en ..., à l'âge de ...*)
- Wyrazić częstotliwość (*jamais, toujours, parfois, souvent*)
- Opowiadać/opisać wydarzenie z przeszłości (*Il y avait du bruit. Je marchais. Ça s'est passé hier.*)
- Uzasadnić wybór (*C'est le plus beau! Il est plus confortable que le trois pièces. Le F3 est mieux que le studio.*)
- Uzasadnić zmianę miejsca zatrudnienia (*Je n'étais pas content. Je voulais travailler avec des étudiants. Ce travail ne me plaisait pas.*)
- Wyrazić przyczynę (*À cause des gaz à effet de serre, le climat se réchauffe. Grâce à des sites Internet, le conseil général lutte contre la pollution.*)

- Wyrazić konsekwencję (*Le climat se réchauffe. C'est pour ça qu'il faut économiser l'énergie.*)
- Zachwalać produkt i wyjaśniać jego funkcjonowanie (*Il offre le même son. Un appareil photo unique au monde. Il traduit de l'oral vers l'écrit.*)

Zdobywanie informacji

- Poprosić o informacje na dany temat:
 - *Comment utiliser le courriel électronique ?*
 - *Comment s'inscrire sur un réseau social ?*
 - *Quel genre de cadeau? Lequel est le moins cher ?*
 - *Je cherche des assiettes originales : lesquelles me conseillez-vous ?*

Interakcyjne

Nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu

- Wyrazić opinię (*Je suis certain que c'est utile. Je pense que le loup est utile.*)
- Wyrazić opinię pozytywną/negatywną (*C'était surprenant! C'était un spectacle extraordinaire. C'est cool. C'est nul. Ça me laisse froid. C'est poétique.*)
- Rozmawiać o gustach/upodobaniach (*Ce que j'aime, c'est le soleil. Lire, c'est ce que je préfère. J'aime bien.*)
- Wyrazić pragnienie (*je voudrais ..., j'aimerais bien..., ce serait bien...*)
- Wyrazić emocje (*Je suis triste. Je suis énervé.*)

Reagowanie na zachowanie rozmówcy

- Wyrazić zgodę lub jej brak (*Bien sûr. Je pense la même chose. Je ne te crois pas. Absolument ! Tout à fait !*)
- Wyrazić niezadowolenie, pogardę (*Je ne suis pas content. Bof !*)
- Gratulować (*Félicitations, c'est très bien. Bravo !*)
- Wyrazić niepewność (*Peut-être. On verra. Je ne suis pas sûr.*)

Wpływanie na zachowanie rozmówcy

- Udzielić rady (*Il faut manger dans le calme. Vous devez manger des fruits et des légumes. Tu cliques sur « réserver ». Il faut que vous restiez poli.*)
- Instruować (*Prenez les escaliers. Vous continuez jusqu'à la place.*)
- Stosować zwroty grzecznościowe (*Excusez-moi. S'il vous plaît. Je vous en prie.*)

- Przyzwolić/zakazać (*Fais-le ! Ne le fais pas ! Sortez ! Taisez-vous ! Chut ! Arrête !*)
- Prowadzić negocjacje (*Nous réclamons le respect du droit du travail. Nous demandons que la précarité soit supprimée.*)

TEXTO 3

Produktywne

Udzielanie informacji o sobie

- Mówić o dobrej organizacji (na studiach, w pracy) (*travailler tout au long de l'année, avoir une bonne méthode, s'organiser*)
- Opowiadać o formach spędzania wolnego czasu na wakacjach (*bouquiner, visiter, faire du yoga, ratiquer la méditation, se baigner, faire la sieste*)
- Wyrażać opinię (*pour, selon moi, à mon avis, je trouve que, je pense que, j'ai l'impression que*)
- Określić plany/wyrażać przypuszczenie (*Si j'avais assez d'argent, je partirais très loin*)

Udzielanie informacji o osobach, przedmiotach, zdarzeniach

- Usytuować w czasie (*demain, la semaine prochaine, au moment de, d'ici à .., à l'horizon ..., dès..., dans les années ..., cette année-là, de ... à ..., jusqu'à...*)
- Przedstawić dane statystyczne (*la plupart de ..., deux tiers de ..., la majorité de...*)
- Opowiadać/opisać zdarzenie z przeszłości (*Quand il avait cinq ans, son père est venu à Paris. Il y avait passé une année avec son père et il est revenu à Paris à l'âge de 24 ans. Il gérait une boutique de lingerie.*)
- Wyrazić czynność, która będzie miała miejsce w przyszłości (*Un jour, tout le monde aura des lunettes Google.*)
- Opisać zdjęcie (*c'est .., la photo date de...*)
- Wyrazić przynależność do grupy (*être de ..., avoir la prétention de..., se sentir*)
- Wyrazić trwanie (*ça fait ... que, peu à peu, en ..., entre ... et ...*)
- Wyrazić przyczynę (*Ils font des fautes parce qu'ils écrivent des SMS. Comme ils sont bons en français, ils savent adapter leur langue au contexte.*)
- Wyrazić skutek (*donc, alors, c'est pourquoi, si bien que*)
- Wyrazić cel (*avoir pour but de, se donner pour but de, afin de/que, pour que*)

- Wyrazić konieczność (*il est indispensable [que/de faire quelque chose], il est nécessaire [que/de faire quelque chose], il faut [que/faire quelque chose]*)
- Wyrazić przypuszczenie/hipotezę (*À l'horizon 2022, la France devrait compter 2,6 millions d'étudiants.*)
- Wyrazić opozycję/przyzwolenie (*alors que, même si, malgré que, bien que, pourtant, cependant*)
- Dokonywać porównania (*Un diplômé gagne plus qu'un titulaire du bac. La différence est beaucoup plus importante dans les pays de l'Est*)

Zdobywanie informacji

- Prosić o szczegółowe informacje na temat (np. wydarzenia, podróży)

Interakcyjne

Nawiązywanie i podtrzymywanie kontaktu

- Wyrazić opinię (*selon moi, je pense que, j'ai l'impression que, j'ai remarqué que*)
Wyrazić opinię pozytywną/negatywną (*c'est formidable, génial, nul ; franchement, vraiment, certainement, franchement...*)

Reagowanie i wpływanie na zachowanie rozmówcy

- Wyrazić niepewność (*je ne crois pas que, je ne suis pas sûr que, je ne pense pas que*)
- Udzielić rady (*il faut, il ne faut pas, il est nécessaire que, il est fondamental que*)
- Instruować (*Tu ne négligeras pas ta tenue vestimentaire.*)
- Wyrazić żal (*Je pense qu'on aurait dû construire un centre culturel.*)
- Wyrazić wątpliwość/obawę (*j'ai peur que, je doute que*)
- Wyrazić uczucia/emocje (*je t'aime un peu, je t'aime beaucoup ; trembler, être gêné*)

5.3. Nauczanie elementów języka

W celu zrealizowania przywołanych wyżej funkcji komunikacyjnych, niezbędne jest zapoznanie uczniów z elementami języka obcego, które stanowią podstawę do rozumienia i formułowania wypowiedzi ustnej i pisemnej.

5.3.1. Nauczanie wymowy

Wymowa w języku obcym odgrywa szczególną rolę w komunikacji ustnej, zarówno na poziomie recepcji jak i produkcji. Dobrze opanowany system fonetyczno-fonologiczny pozwala na zrozumienie komunikatu oraz prawidłowy przekaz wiadomości umożliwiając tym samym skuteczną komunikację. Opanowanie wymowy w języku obcym ma również ogromny wpływ na proces uczenia się języka z psychologicznego punktu widzenia (Prizel-Kania 2017). Poczucie prawidłowości lub nieprawidłowości w wymowie warunkuje bowiem samoocenę uczącego się, jego motywację i nastawienie do nauki. Nauczanie wymowy, szczególnie na początkowym etapie nauki danego języka obcego, powinno zapewnić uczącym się odpowiednie warunki. Przede wszystkim, nauczyciel powinien umożliwić uczniom dostęp do poprawnego modelu fonetycznego poprzez częsty kontakt z językiem mówionym (wypowiedzi nauczyciela, nagrania audio, materiały audiowizualne). Osluchanie się z poprawnym modelem wymowy jest niezbędne dla produkowania prawidłowych dźwięków oraz segmentów fonetycznych. Proponowane aktywności powinny uwzględniać ćwiczenia na elementy prozodyczne języka (intonacja, rytm, akcent) oraz rozpoznawanie i dyskryminację dźwięków. Na etapie produkcji, ćwiczenie wymowy może przebiegać w bardzo różnorodny sposób, np.:

- 1) Głośne powtarzanie wyrazów, wyrażeń, całych zdań
- 2) Głośne odczytywanie tekstów
- 3) Rymowanki i łamańce językowe
- 4) Pytania i odpowiedzi
- 5) Głuchy telefon

Oprócz proponowanych technik nauczania wymowy, różnorodność mogą zapewnić również proponowane pomoce dydaktyczne. Wsparciem dla realizowanego podręcznika kursowego, zarówno na lekcjach jak i podczas pracy własnej ucznia, mogą być przykładowo pozycje książkowe i strony internetowe przeznaczone do nauki fonetyki.

Podczas nauki wymowy należy również uwzględnić elementy charakterystyczne dla danego języka obcego. W przypadku języka francuskiego będą to między innymi dźwięki niewystępujące w języku polskim (np. [y], [ø], [ə], [œ], [ɥ]), opozycje głosek (np. [u] - [y], [ɔ] - [o], [e] - [ɛ], [R] - [l], [f] - [v]), wymowa zbitek językowych czy łączenia międzywyrazowe.

Prawidłowa wymowa jest kluczowym elementem posługiwania się językiem obcym. Niemniej jednak, z uwagi na ograniczoną liczbę godzin przeznaczonych na drugi język obcy, głównym założeniem nauczania wymowy na trzecim etapie edukacyjnym nie jest wymowa natywna, ale przede wszystkim taka, która umożliwia rozumienie wypowiedzi i tworzenie poprawnego w odbiorze komunikatu.

5.3.2. Nauczanie pisowni

Znajomość ortografii danego języka obcego obejmuje „znajomość oraz umiejętność rozpoznawania i zapisywania symboli, które składają się na tekst pisany”(ESOKJ, 2003: 105). Jest to jedna z kluczowych kompetencji aktywowanych podczas tworzenia wypowiedzi pisemnej w języku obcym, której podejście zadaniowe poświęca szczególną uwagę na przykład w kontekście wykonywania konkretnego zadania. Warto podkreślić, że opanowanie poprawnej pisowni to często żmudny i trudny proces, a przypisanie jej ogromnej wagi może obniżyć motywację ucznia. Niemniej jednak w przypadku kursów językowych zakończonych egzaminem pisemnym (np. maturalnym), nauczanie pisowni musi zostać uwzględnione w programie nauczania języka obcego.

Alfabet języka francuskiego różni się w bardzo małym stopniu od alfabetu języka polskiego, ale posiada swoją specyfikę. Charakterystyczne są tutaj między innymi znaki diakrytyczne, takie jak à, ç, é, è, ê, ï czy też zjawisko elizji. Należy również zwrócić uwagę na odmienne, szczególnie w porównaniu do języka polskiego, ogólnie przyjęte zasady interpunkcji. Rozwijanie pisowni w języku obcym może opierać się na ćwiczeniach językowych lub zadaniach łączących sprawności pisanie, czytania oraz fonetyki (zapis głosek i zbitek wyrazowych).

5.3.3. Nauczanie słownictwa

Odpowiedni zakres słownictwa jest niezbędnym, zarówno na poziomie recepcji jak i produkcji elementem rozwijania umiejętności skutecznego porozumiewania się (Kleban 2014). To właśnie braki w zakresie zasobów słownictwa, czyli luki leksykalne mogą zakłócić

komunikację a nawet doprowadzić do jej blokady (Komorowska 2011). W związku z tym, rozwijanie kompetencji leksykalnej musi uwzględniać aspekt ilościowy, czyli odpowiednią ilość słów i wyrażen niezbędnych do przekazania konkretnej funkcji komunikacyjnej, jak i jakościowy, związany ze znajomością użycia słów w odpowiednim kontekście znaczeniowym. Nauczanie języka obcego powinno obejmować wprowadzanie nowego i zróżnicowanego słownictwa, regularne ćwiczenia utrwalające oraz wykorzystanie poznanych struktur leksykalnych w ćwiczeniach komunikacyjnych. Materiał leksykalny może być zarówno punktem wyjścia dla zaplanowanych działań komunikacyjnych czy wykonywania konkretnych zadań, jak również wsparciem dla ćwiczeń na rozumienie tekstu pisanego bądź słuchanego. W celu ułatwienia zapamiętywania, słownictwo na lekcji języka obcego powinno być wprowadzane i utrwalane poprzez różne kanały (tekst pisany i mówiony) z wykorzystaniem różnorodnych pomocy dydaktycznych.

5.3.4. Nauczanie gramatyki

Obok kompetencji leksykalnej, efektywną komunikację, wspiera również znajomość zasad gramatycznych. Wypowiedź poprawna gramatycznie sprzyja przepływowi informacji i nie prowadzi do nieporozumień (Komorowska 2011). Z tego względu, nauczanie gramatyki powinno zakładać przede wszystkim wykorzystanie struktur gramatycznych podczas komunikacji. Uczniowie muszą więc poznać, a później umiejętnie wykorzystać struktury o określonych funkcjach w konkretnych sytuacjach komunikacyjnych (wyrażanie prośby, potrzeby, konieczności, zapraszanie, reagowanie na zaproszenie). W procesie nauczania, zadaniem nauczyciela jest uwzględnienie kilku podstawowych zasad nauczania gramatyki (Komorowska 2011):

- 1) Struktura gramatyczna jest narzędziem do realizacji określonego celu komunikacyjnego - powinna być prezentowana w kontekście i w różnorodnych sytuacjach komunikacyjnych.
- 2) Uczeń powinien odczuwać użyteczność struktury gramatycznej w najbliższym dla niego otoczeniu (komunikacja w klasie, z rówieśnikami, w podróży).
- 3) Ciekawy sposób prezentowania materiału gramatycznego (kolorowe plansze, historyki, gry językowe) może zainteresować uczniów i zmotywować do opanowania struktur.
- 4) Samodzielne odkrywanie i definiowanie reguł gramatycznych przez uczniów (metoda indukcyjna) wpływa pozytywnie na zapamiętywanie mechanizmów działania języka.

- 5) Wyjaśnienia gramatyczne stosować należy wtedy, kiedy przyspieszają one proces uczenia się. W przypadku skomplikowanych struktur nauczyciel może ograniczyć się do ich praktycznego zastosowania w kontekście komunikacyjnym.
- 6) W aktywnościach wspierających rozwijanie gramatyki, należy jasno wyjaśnić uczniom, która z nich opiera się na kryterium poprawności, a która na kryterium komunikatywności. Szczególnie na początkowym etapie nauki języka, tworzenie poprawnej i zarazem płynnej wypowiedzi w określonym celu angażuje bardzo złożone procesy myślowe. Oddzielenie aktywności na poprawność od ćwiczeń na skuteczność wypowiedzi pozwoli uczniom koncentrować się na wybranym aspekcie.
- 7) Korekta błędów powinna następować szczególnie w fazie wdrażającej, kiedy uczniowie oswiają się ze strukturą i mogą łatwiej przyswoić poprawną odpowiedź. Podczas wypowiedzi ucznia zaleca się poprawianie tych błędów, które zakłócają sens wypowiedzi.

W nauczaniu gramatyki, tak jak w przypadku innych podsystemów języka, nauczyciel ma do swojej dyspozycji szereg różnorodnych technik, takich jak imitacja, substytucja czy transformacja (Komorowska 2011). Ich wybór warunkuje wiele czynników, wśród których należy przede wszystkim podkreślić cel komunikacyjny (*czemu ma służyć dana struktura gramatyczna?*) oraz specyfikę produkcji językowej (*w jakim konkretnym kontekście uczeń musi opanować daną strukturę gramatyczną?*). W zależności od przyjętej perspektywy, struktura gramatyczna może być ćwiczona w kontekście jej użycia w wypowiedzi ustnej lub pisemnej, a nawet wyłącznie na poziomie recepcji (ustnej bądź pisemnej). Załączony poniżej tabela zawiera zakres zagadnień gramatycznych omawianych w podręczniku *Texto 1* i *Texto 2*.

Tab.6. *Texto 1.* Zakres gramatyczny

Rodzajniki	Określone : <i>le, la, l', les</i> Nieokreślone : <i>un, une, des</i> Rodzajniki określone i nieokreślone (opozycja) Częstkowe : <i>du, de la, de l', des</i>
Zaimki	Zaimki osobowe nieakcentowane: <i>je, tu, nous, vous ...</i> Zaimek <i>on</i> Zaimki akcentowane : <i>moi, toi, lui, elles ...</i> Zaimki dzierżawcze : <i>mon, ton, son, mes, tes, ses, leurs ...</i>

	Zaimki wskazujące : <i>ce, cette, cet, ces</i> Zaimki dopełnienia bliższego <i>COD</i>
Rodzaj i liczba rzeczowników i przymiotników	Liczba mnoga rzeczowników Liczba mnoga przymiotników Rodzaj żeński rzeczowników i przymiotników
Przymiotnik	Przymiotniki o dwóch formach (<i>beau/bel</i>) Miejsce przymiotnika w zdaniu (przymiotniki krótkie)
Czasowniki w czasie teraźniejszym	czasowniki nieregularne : <i>être</i> i <i>avoir, prendre, faire, aller, venir, vouloir</i> (*<i>je voudrais – le conditionnel de politesse</i>), <i>pouvoir, devoir, falloir</i> czasowniki zakończone na – er: <i>parler, payer...</i> czasownik <i>s'appeler</i> czasowniki zakończone na – ir (druga i trzecia grupa koniugacyjna, np. <i>finir, choisir, réussir; sortir, partir</i>) czasowniki z obocznością: <i>préférer, appeler ...</i> czasowniki zwrotne: <i>se lever, se souvenir</i>
Czasy i tryby	Tryb rozkazujący Czas teraźniejszy ciągły <i>le présent continu (être en train de...)</i> Czas przyszły bliski <i>le futur proche</i> Czas przeszły dokonany <i>le passé composé</i> Tworzenie imiesłowu czasu przeszłego (<i>le participe passé</i>): formy regularne i nieregularne (<i>été, eu, fait</i>) Odmiana i uzgadnianie czasowników zwrotnych w czasie <i>le passé composé</i> Czas przeszły <i>l'imparfait</i> Czasy przeszłe <i>le passé composé</i> i <i>l'imparfait</i> (opozycja)
Przyimki i spójniki	Przyimki z nazwami miast i państw (<i>à, en, au, aux</i>) Przyimki miejsca (<i>devant, derrière, sur, sous, à côté</i>)
Pytania	- o ilość (<i>combien?</i>) - o osobę (<i>qui?</i>) - o czas (<i>quand ?</i>)

	- o miejsce (<i>où ?</i>)
Zdania pytające	Formułowanie pytań przez: - intonację - partykułę <i>Est-ce que</i> - inwersję - zaimki przymiotne pytające : <i>quel, quelle, quels, quelles</i> Odpowiedź na pytanie w formie przeczącej
Konstrukcje	<i>C'est... voilà..., ça</i> <i>Il y a</i>
Przeczenia	Negacja <i>ne ... pas, n' ... pas</i> Rodzajniki nieokreślone po przeczeniu : <i>pas de ..., pas d'...</i>
Liczebniki	Liczebniki główne

Tab.7. Texto 2. Zakres gramatyczny

Zaimki	Zaimki względne <i>qui, que, où</i> Zaimki dopełnienia bliższego <i>COD</i> Zaimki dopełnienia dalszego <i>COI</i> Zaimek <i>y</i> w funkcji okolicznika miejsca Zaimek <i>en</i> w funkcji dopełnienia bliższego i dalszego Zaimki rzeczowne wskazujące (<i>celui, celle, ceux, celles</i>) Zaimki nieokreślone: <i>chque, quelques, tout (toute, tous, toutes)</i> Zaimek pytający złożony <i>lequel (laquelle, lesquelles, lesquels)</i>
Przymiotnik i przysłówek	Liczba mnoga przymiotników zakończonych na – <i>al</i> . Stopniowanie przymiotników i przysłówków (<i>le comparatif</i> i <i>le superlatif</i>) Przysłówki zakończone na – <i>ment</i>
Czasownik	Czasowniki nieregularne w czasie teraźniejszym: <i>devoir, boire, falloir</i> Imiesłów przysłówkowy współczesny <i>le gérondif</i>
Czasy i tryby	Czas teraźniejszy

	Czas przyszły prosty <i>futur simple</i> Pierwszy typ zdania warunkowego (<i>si + présent + présent, si + présent + futur</i>) Tryb rozkazujący (<i>l'impératif</i>) czasowników zwrotnych Czas przeszły dokonany <i>le passé composé</i> (posiłkowy <i>être</i> i <i>avoir</i>) Tworzenie imiesłowu czasu przeszłego (<i>le participe passé</i>): formy regularne i nieregularne Czas przeszły <i>l'imparfait</i> Opozycja czasu <i>le passé composé</i> i <i>l'imparfait</i> Czas przeszły bliski <i>le passé récent</i> Tryb łączący <i>le subjonctif présent</i> (czasowniki regularne i nieregularne) Opozycja trybów <i>le subjonctif</i> i <i>l'indicatif</i> Tryb warunkowy <i>le conditionnel présent</i>
Przymyki	Przymyki <i>de, à, en</i>
Konstrukcje	Wyrażanie czasu (<i>depuis, il y a, pendant, avant de, après</i>) Wyrażanie celu Wyrażanie przyczyny Wyrażanie opinii (<i>penser que / trouver que + l'indicatif</i>) Wyrażanie opozycji (<i>mais</i>) Podkreślenie (<i>ce que ... c'est / ce qui ... c'est</i>)
Przeczenia	Przeczenie w trybie rozkazującym <i>l'impératif</i> Przeczenia <i>ne ... rien, ne ... personne, ne ... jamais, ne ... plus</i>
Składnia	Zdanie proste i zdanie złożone Zdanie bezokolicznikowe (<i>On peut + venir</i>)
Słowotwórstwo	Rzeczownik – derywacja sufiksalna Skracanie

Tab.8. Texto 3. Zakres gramatyczny

Zaimki	Zaimki rzeczowne wskazujące (<i>celui, celle, celles, ceux</i>) Zaimki względne proste (<i>qui, que, où, dont</i>) i złożone (<i>lequel, laquelle, lesquels, lesquelles</i>) Zaimki nieokreślone (<i>certain, d'autres, aucun, chaque, quelques</i>) Zaimki dopełnieniowe <i>en</i> i <i>y</i> Miejsce zaimka w zdaniu
Przymiotnik i przysłówki	Stopniowanie przymiotników i przysłówków (<i>le comparatif</i>) Przysłówki zakończone na <i>-ment</i> <i>La modelisation</i> (przymiotnik i przysłówki) Miejsce przymiotnika w zdaniu
Czasownik Czasy i tryby	Czasy przyszłe (<i>le futur proche, le futur simple, le futur antérieur</i>) Tryb łączący <i>le subjonctif</i> Tryb warunkowy (<i>le conditionnel présent, le conditionnel passé</i>) Czasy przeszłe (<i>l'imparfait, le passé composé, le plus-que-parfait</i>) Czas przeszły dokonany <i>le passé simple</i> (czasowniki zakończone na <i>-er</i>) Strona bierna Imiesłów przysłówkowy współczesny <i>le gérondif</i> Uzgadnianie imiesłowu przymiotnikowego <i>le participe passé</i> Mowa zależna i zgodność czasów
Konstrukcje	Wyrażanie konieczności (<i>l'expression de l'obligation</i>) Wyrażanie czasu (<i>l'expression de la durée, marqueurs temporels</i>) Wyrażanie celu (<i>l'expression du but</i>) Wyrażanie przyczyny (<i>l'expression de la cause</i>)

	Wyrażanie warunku lub hipotezy (<i>l'expression de l'hypothèse</i>) Wyrażanie skutku (<i>l'expression de la conséquence</i>) Wyrażanie ilości (<i>la plupart de, la majorité de, deux tiers</i>) Wyrażanie opinii (<i>l'expression de l'opinion</i>) Wyrażanie opozycji/przyzwolenia (<i>l'expression de l'opposition et de la concession</i>) Słowa strukturyzujące treść (<i>articulateurs logiques</i>) - <i>Bref, de plus, d'abord, donc, en fait</i> Podkreślenie (<i>c'est ce que ... , c'est ce qui ... ce dont..., c'est à quoi...</i>)
Słownictwo	Derywacja nominalna

5.4. Przewidywane osiągnięcia uczniów

Tab.9. Texto 1. Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe

Zakres leksykalny	Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe
Człowiek	Uczeń potrafi: • Przywitać i pożegnać się z kimś • Przedstawić siebie/kogoś (wiek, miejsce zamieszkania, narodowość, pochodzenie, zawód) • Poprosić kogoś o przedstawienie się • Zadawać pytania o dane personalne • Opisać siebie/kogoś (wygląd zewnętrzny, cechy charakteru)
Miejsce zamieszkania	• Udzielać informacji na temat miejsca zamieszkania • Nazywać pomieszczenia domu
Praca	• Nazywać popularne zawody • Udzielać informacji na temat sytuacji zawodowej
Życie prywatne	• Opisać sytuację rodzinną • Przedstawić członków rodziny • Wyrazić pokrewieństwo • Wymienić podstawowe czynności dnia codziennego

	• Zadawać pytania na temat spędzania wolnego czasu • Opowiadać o sposobach spędzania czasu wolnego • Sytuować wydarzenia w czasie (również w przeszłości), określać częstotliwość • Nazywać formy spędzania czasu wolnego w przestrzeni miejskiej • Proponować i umawiać się na spotkanie • Przekazywać najważniejsze informacje podczas rozmowy telefonicznej
Żywnienie	• Nazywać dania i produkty żywnościowe • Zamówić danie w restauracji • Prowadzić rozmowę w restauracji • Nazywać czynności związane z gotowaniem • Opisać przepis kulinarny
Zakupy i usługi	• Nazywać sklepy • Prowadzić rozmowę w sklepie odzieżowym • Opisać ubranie (sprecyzować rozmiar, kolor, fason) • Robić zakupy spożywcze na targu (wyrażać ilość produktów żywnościowych)
Podróżowanie i turystyka	• Nazywać środki transportu • Nazywać obiekty miejskie i sytuować je w przestrzeni • Rozmawiać o planach wakacyjnych • Nazywać miejsce zakwaterowania • Opowiadać o podróżach, wakacjach
Edukacja	• Zareagować na podstawowe komunikaty w klasie • Komunikować się w klasie (podstawowe zwroty) • Nazywać podstawowe wyposażenie klasy i przybory szkolne • Opisać podstawowe formalności związane z uczestnictwem w wymianie studenckiej • Udzielać informacji na temat wyników w nauce • Przekazywać instrukcje

Kultura	• Opowiadać o upodobaniach i preferencjach • Wyrażać upodobania na temat filmu
Świat przyrody	• Wskazać porę roku • Opisać pogodę

Tab.10. *Texto 2.* Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe

Zakres leksykalny	Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe
Człowiek	Uczeń potrafi: • Udzielić informacji na temat swojego samopoczucia
Miejsce zamieszkania	• Nazywać pomieszczenia i ich wyposażenie • Opisać pomieszczenie i jego wyposażenie • Opisać nieruchomość (mieszkanie, zakwaterowanie) • Wyrazić opinię na temat miejsca zamieszkania (wady i zalety) • Opisać przedmioty kuchenne i ich przeznaczenie • Przedstawić projekt zagospodarowania miejskiego
Praca	• Rozmawiać o życiu zawodowym • Wymieniać różne miejsca zatrudnienia • Uzasadnić decyzję o zmianie pracy • Udzielić rad w sprawie odpowiedniego zachowania podczas rozmowy kwalifikacyjnej • Udzielić rad w sprawie redagowania CV • Wyrazić żądanie odpowiednich warunków zatrudnienia
Życie prywatne	• Rozmawiać o swoich zainteresowaniach • Rozmawiać o formach spędzania czasu wolnego • Opowiadać o formach spędzania wolnego czasu na wakacjach
Sport	• Udzielić informacji o uprawianych dyscyplinach sportowych
Zdrowie	• Wymieniać zdrowe nawyki dotyczące żywienia i aktywności fizycznej

	• Formułować postanowienia • Udzielić rad na temat zdrowych nawyków żywieniowych i aktywności fizycznej
Żywnienie	• Nazywać produkty żywnościowe • Wymienić składniki pełnowartościowego posiłku
Podróżowanie i turystyka	• Zapytać o drogę / wskazać drogę • Sytuować obiekty w przestrzeni • Opisać miejsce
Świat przyrody	• Wyjaśnić przyczyny zagrożeń ekologicznych • Zaproponować rozwiązania problemów ekologicznych
Kultura	• Wyrazić opinię na temat dzieła sztuki • Opisać spektakl • Wyrazić opinię na temat obejrzanego spektaklu • Rozmawiać o sztuce teatralnej
Nauka i technika	• Opowiadać o nawykach związanych z użytkowaniem Internetu • Wyrazić częstotliwość wykonywanych czynności • Opisać funkcjonalności sprzętu elektronicznego (komputera i telefonu komórkowego)
Społeczeństwo	• Uzasadnić swoje zaangażowania w życie społeczne (wolontariat) • Wyrazić opinię na temat równouprawnienia w domu i w pracy

Tab.11. *Texto 3.* Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe

Komunikacja Tematyka i zagadnienia leksykalne	Funkcje komunikacyjne i sytuacje językowe
Życie prywatne Rodzina Konflikty i problemy Czas wolny	• Przedstawić i opisać współczesne modele rodziny • Wyrazić opinię na temat małżeństwa • Dyskutować o problemach współczesnej rodziny • Opisać formy spędzania wolnego czasu na wakacjach

Żywnienie Nawyki żywieniowe Dieta	• Przedstawić i opisać nawyki żywieniowe • Polecić produkty spożywcze • Wyrazić opinię na temat różnych sposobów odżywiania
Zakupy i usługi Reklama	• Wyrazić opinię o kampanii reklamowej • Prowadzić dialog w sklepie z urządzeniami elektronicznymi
Edukacja Studia Uczenie się System oświaty	• Opowiadać o organizacji czasu podczas nauki • Udzielić rad na temat uczenia się • Opisać system szkolnictwa • Przedstawić dane statystyczne na temat szkolnictwa
Nauka i technika Nowe technologie	• Opowiadać o nawykach związanych z użytkowaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych • Wskazać korzyści i zagrożenia wynikające z postępu technologicznego • Opisać rolę i użyteczność przedmiotów inteligentnych w życiu codziennym
Praca zawodowa Kariera zawodowa Rynek pracy Warunki pracy i zatrudnienia Zawody przyszłości	• Opowiadać o organizacji czasu w pracy • Uzasadnić wybór ścieżki zawodowej • Opisać zawód i obowiązki zawodowe • Przedstawić zalety wybranego zawodu
Podróżowanie i turystyka Zwiedzanie Wycieczki Ruch uliczny	• Przedstawić plany wakacyjne/turystyczne • Opisać formy spędzania wolnego czasu na wakacjach • Wyrazić emocje, opisać wrażenia z podróży/wycieczki
Kultura Media	• Opisać fotografię artystyczną • Wyrazić opinię na temat wolności prasy i mediów • Wyrazić opinię o wiarygodności przekazu medialnego • Opisać nawyki dotyczące korzystania z mediów
Zdrowie i sport Stres	• Udzielić wskazówek dotyczących radzenia sobie ze stresem • Wyrazić opinię na temat wpływu sportu na dobre samopoczucie
Państwo i społeczeństwo Zjawiska społeczne	• Wskazać aktualne wydarzenia w swoim kraju i problemy współczesnego świata

Gospodarka	• Rozmawiać o przesądach
Religie	• Rozmawiać o współczesnych wierzeniach i życiu duchowym
Prawa człowieka	• Wyrazić opinię na temat świąt religijnych
	• Wyrazić opinię na temat wolności do życia prywatnego

Realizując podręcznik *Texto* uczeń poznaje również podstawowe informacje na temat Francji i krajów francuskojęzycznych (np. symbole Francji, regiony, miasta i zabytki Francji, specjalności kulinarne, francuskie święta oraz wybranych przedstawicieli kultury i sztuki frankofońskiej). Na poziomie średniozaawansowanym (*Texto 3*), uczeń potrafi wykorzystać treści interkulturowe do realizacji konkretnych działań komunikacyjnych (np. dyskutować o roli języka francuskiego na świecie, uzasadnić wybór nauki języka francuskiego, jako obcego lub pisać stereotypy na temat Francuzów).

6. Realizacja programu

Zgodnie z założeniami Nowej Podstawy Programowej „skuteczne porozumiewanie się w języku obcym nowożytnym [...] stanowi nadrzędny cel kształcenia językowego na wszystkich etapach edukacyjnych” (2018: 64). We współczesnym świecie, wymagającym coraz częstszych kontaktów międzynarodowych, język obcy ma być narzędziem pozwalającym na zrealizowanie określonych celów komunikacyjnych. Z tego względu, proces nauczania/uczenia się języka obcego powinien być traktowany jako proces wieloletni, a zadaniem szkoły jest zapewnienie odpowiednich warunków kształcenia oraz optymalne wykorzystanie godzin przeznaczonych na naukę języka obcego. Nauczanie drugiego języka obcego nowożytnego powinno odbywać się z uwzględnieniem następujących wytycznych (Nowa Podstawa Programowa 2018):

- 1) umożliwienie uczniom kontynuacji nauki drugiego języka obcego na trzecim etapie edukacyjnym
- 2) zapewnienie przez szkołę kształcenia uczniów w grupach o zbliżonym poziomie biegłości w zakresie języka obcego
- 3) wzbogacenie treści kształcenia języka o zakres tematyczny zgodny z wybranym profilem zawodowym (technikum)
- 4) prowadzenie zajęć z języka obcego w odpowiednio wyposażonej sali (dostęp do pomocy dydaktycznych, sprzętu, komputera z dostępem do Internetu), umożliwiającej przeprowadzanie ćwiczeń językowych w parach i grupach

- 5) używanie języka obcego jako języka komunikacji podczas zajęć w różnych formach interakcji
- 6) wykorzystywanie zadań językowych będących przykładem przydatności języka obcego do realizacji własnych celów komunikacyjnych (również w kontekście przyszłej ścieżki zawodowej)
- 7) stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu przez uczniów własnych zainteresowań oraz pasji
- 8) wykorzystywanie autentycznych materiałów (zdjęć, filmów, nagrań audio, tekstów), oraz narzędzi związanych z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (tablice interaktywne z oprogramowaniem, urządzenia mobilne)
- 9) przeprowadzanie ewaluacji częściowej oraz systematyczne przekazywanie uczniowi i jego rodzicom informacji zwrotnej na temat poziomu osiągnięć/postępów ucznia w zakresie poszczególnych umiejętności językowych
- 10) zachęcanie uczniów do samooceny własnej pracy i stosowania różnych strategii i technik służących uczeniu się
- 11) wykorzystanie zajęć z języka obcego do rozwijania kompetencji interkulturowej (wrażliwość kulturowa, otwartość względem innych kultur).

W myśl Nowej Podstawy Programowej, nauka języka obcego nie powinna odbywać się „w edukacyjnej próżni” (2018: 66), ale dbać o ogólny rozwój ucznia i wspierać kształcenie w zakresie innych przedmiotów. Oprócz doskonalenia kompetencji językowych, realizacja programu nauczania języka obcego stwarza możliwości rozwoju wspomnianych we wcześniejszych rozdziałach kompetencji ogólnych, czy szczególnie istotnych w kontekście przyszłej pracy zawodowej kompetencji miękkich. Ponadto, techniki pracy na lekcji języka obcego faworyzujące rozwiązywanie problemów, twórcze wykorzystanie języka oraz odkrywanie wzorców wpływają na rozwój szeroko pojętych umiejętności rozumienia. Podobnie, wypracowane w toku kształcenia językowego strategie uczenia się, nie pozostają bez znaczenia dla ogólnych umiejętności uczenia się, które mogą być wykorzystane w nauce innych przedmiotów, a następnie na drodze samokształcenia. W związku z powyższym, program nauczania języka obcego w szkole ponadpodstawowej powinien być realizowany w taki sposób, aby stworzyć optymalne warunki zarówno dla kształcenia językowego jak i ogólnego młodego człowieka.

7. Wybrane metody w nauczaniu języków obcych

Prawidłowe planowanie procesu nauczania/uczenia się języków obcych przebiega w oparciu o kilka podstawowych zasad. Możemy wśród nich wyróżnić pogładowość, systematyczność, łącznie teorii z praktyką, stopniowanie trudności, indywidualizacja nauczania, operatywność wiedzy uczniów, przystępność (Rapacka-Wojtala 2015) oraz dobór odpowiedniej metody nauczania, rozumianej, jako systematycznie stosowany sposób pracy nauczyciela z uczniami, zakładający realizację konkretnych celów (Okoń 2003). Metoda nauczania podpowiada nauczycielowi, „jakie stosować zabiegi i czynności [...], jakie dobierać formy i środki dydaktyczne„ (Bereźnicki 2015: 116), aby osiągnąć zamierzone wyniki.

W dydaktyce języków obcych stosuje się zarówno metody przyjęte w nauczaniu różnych dziedzin, np. metody podające (pogadanka, praca ze źródłem drukowanym), problemowe (dyskusja, gry dydaktyczne), eksponujące (np. drama, sztuka teatralna), praktyczne (ćwiczenia przedmiotowe) (Bereźnicki 2015) jak i metody lub podejścia opracowane z myślą o nauczaniu języków obcych (np. metoda bezpośrednia, gramatyczno-tłumaczeniowa, audiolingwalna, kognitywna, podejście komunikacyjne, podejście zadaniowe) (Komorowska 2011; Cuq & Gruca 2005). Wybór metody jest zawsze ściśle związany z kontekstem nauczania oraz celami kształcenia, stąd bardzo różne ich odmiany, zarówno w przypadku metod konwencjonalnych jak i niekonwencjonalnych. Zważywszy na stan wiedzy glottodydaktycznej, szczególnie zalecane jest aktualnie podejście zadaniowe (Rada Europy 2003) a w praktyce, nadal istotne pozostaje również podejście komunikacyjne.

7.1. Podejście komunikacyjne

Głównym założeniem podejścia komunikacyjnego jest rozwijanie kompetencji komunikacyjnej ucznia w różnorodnych sytuacjach komunikacyjnych. Podejście koncentruje się szczególnie na umiejętności efektywnego porozumiewania się, uwzględniając przy tym specyficzne potrzeby uczącego się. Podstawowym zadaniem ucznia nie jest bezbłędne opanowanie systemu języka, ale osiągnięcie celu komunikacyjnego - poprawność gramatyczna służy uskutecznianiu komunikacji (Komorowska 2011).

Centrum zainteresowania w podejściu komunikacyjnym stanowi kompetencja komunikacyjna, na którą składają się umiejętności interpretowania i produkowania wypowiedzi oraz dostosowania dyskursu do sytuacji komunikacyjnej z uwzględnieniem czynników zewnętrznych, takich jak status rozmówców i ich relacje, ramy przestrzenno-czasowe, intencja komunikacyjna czy znajomość norm społecznych (Hymes

1991). Literatura przedmiotu z zakresu glottodydaktycznej przytacza najczęściej następujące składowe kompetencji komunikacyjnej: lingwistyczna, socjolingwistyczna, dyskursywna, (inter)kulturowa, interakcyjna, kompensacyjna, pragmatyczna (Wilczyńska 2002).

Zgodnie z założeniami podejścia komunikacyjnego, uczenie się języka opiera się na opanowaniu serii możliwych wypowiedzi dla poszczególnych funkcji językowych (np. pozdrawianie, dziękowanie, zapraszanie, wyrażanie prośby, konieczności, zakazu) w takich sytuacjach komunikacyjnych, w jakich najprawdopodobniej mogą znaleźć się w przyszłości uczący się języka (Janowska 2011). Szczególne miejsce zajmuje tu zróżnicowanie sytuacji komunikacyjnych oraz odpowiednie ich określenie w zależności od potrzeb uczących się, czego wynikiem jest ustalenie roli użytkownika języka, kontekstu wypowiedzi oraz poruszanych tematów (Janowska 2011). Proponowane na lekcji języka obcego ćwiczenia komunikacyjne mają przybliżyć sytuację w klasie do autentycznej komunikacji, poprzez przykładowo zapewnienie luki informacyjnej, integrację różnych sprawności językowych, wprowadzenie elementów komunikacji niewerbalnej czy zróżnicowanie wypowiedzi w zależności od kontekstu (Komorowska 2011). Autentyczność na lekcji języka obcego mogą również zapewnić różnorodne materiały autentyczne oraz odpowiedni dobór technik nauczania.

W podejściu komunikacyjnym będą to najczęściej dialogi, symulacje, gry dydaktyczne i dyskusje.

7.2. Podejście zadaniowe

Podejście zadaniowe kształtuje się w kontekście prac nad *Europejskim systemem opisu kształcenia językowego* (Rada Europy 2003)⁵, którego zasadniczą ambicją jest uczynić użytkownika języka wielojęzycznym obywatelem Europy, który z tolerancją i szacunkiem odnosi się do innych kultur, zachowując przy tym swoją tożsamość i odrębność oraz respektując zasady demokracji. W myśl podejścia zadaniowego, użytkownik języka jest uczestnikiem życia społecznego, który podczas procesu uczenia się języka rozwija *kompetencje ogólne i językowe kompetencje komunikacyjne* oraz wykorzystuje je w różnorodnych działaniach językowych (*receptywnych, produktywnych, interakcyjnych i mediacyjnych*). W trakcie tych działań użytkownik języka tworzy *teksty* (mówione, pisane) uwzględniając *kontekst* oraz wynikające z niego *uwarunkowania i ograniczenia*, stosując przy tym odpowiednie *strategie* w celu wykonania *zadania* (Rada Europy, 2003: 20).

⁵ Angielsko i francuskojęzyczna wersja ESOKJ zostały opublikowane w 2001 roku.

Zadanie, będące kluczowym terminem perspektywy zadaniowej, rozumiane jest „jako każde celowe działanie, uważane za konieczne, by rozwiązać jakiś problem, wypełnić zobowiązanie lub realizować dążenie” (Rada Europy 2003: 21). W życiu codziennym, uczestnik życia społecznego realizuje różnego typu zadania, które mają przeważnie określony cel, kontekst i czas wykonania oraz produkt finalny. Nauczanie języka obcego, zgodnie z perspektywą zadaniową, traktuje zadanie jako nieodłączny element komunikacji, a umiejętność wykonywania zadania staje się zarówno środkiem jak i celem samym w sobie. Współczesne podręczniki do nauki języka francuskiego proponują różnorodne działania językowe bazujące na wykonywaniu zadań. Z uwagi na wieloaspektowy charakter zadania, warto wspomnieć, że jego wykorzystanie na lekcji języka obcego wymaga odpowiedniego planowania. Istotną kwestią będzie między innymi uwzględnienie związku uczenia się z działaniem oraz łączenie komunikacji z działaniem społecznym (Janowska 2011:86). Oprócz aktywności bazujących na wykonywaniu zadań, podstawowe czynności w podejściu zadaniowym opierają się na interakcji i mediacji, metodzie projektów oraz wykorzystaniu narzędzi pochodzenia medialnego (Janowska 2011: 95).

8. Przykładowe techniki pracy na lekcji

Oprócz wyboru głównej metody nauczania języka obcego, istotną kwestią w planowaniu procesu glottodydaktycznego jest odpowiedni dobór technik nauczania. Zgodnie z aktualnym podejściem w dydaktyce języków obcych, szczególne miejsce zajmują techniki aktywizujące, które angażują intelektualnie i emocjonalnie ucznia. Warto również podkreślić zasadność łączenia technik w taki sposób, aby umożliwić rozwój różnych sprawności językowych zapewniając tym samym autentyczny kontekst komunikacji w języku obcym. W zależności od specyfiki działań językowych (receptywnych, produktywnych, interakcyjnych i mediacyjnych), nauczyciel ma do dyspozycji następujące przykładowe techniki nauczania⁶.

8.1. Techniki rozwijające rozumienie ze słuchu

Nadrzędnym celem rozwijania sprawności rozumienia ze słuchu jest przygotowanie ucznia do rozumienia komunikatu ustnego, zarówno w postaci wypowiedzi drugiej osoby, jak i w postaci nagrań i materiałów audiowizualnych. Na skuteczne rozumienie ze słuchu składają się „nasza wiedza językowa (znajomość słownictwa, gramatyki i wymowy), umiejętności

⁶ Zaprezentowane w tym rozdziale techniki nauczania pochodzą z książki H. Komorowskiej *Metodyka nauczania języków obcych dla nauczycieli* (2011)

(w procesie słuchania umiejętności rozróżniania dźwięków, wyrazów i zdań) oraz umiejętności interpretacji bodźców i umiejętności powiązania dostępnej nam wiedzy i doświadczenia z płynącymi do nas informacjami”(Kleban 2014). Złożoność procesu recepcji wymaga więc odpowiednich działań nauczyciela i ucznia, czego przykładem może być systematyczny trening słuchania w oparciu o różnorodne techniki rozwijające sprawność słuchania.

Tab.12. Techniki rozwijające rozumienie ze słuchu

Techniki poprzedzające słuchanie	• Omówienie obrazka związanego z tekstem • Rozmowa na temat związany z nieznanym jeszcze tekstem • Przewidywanie wyrazów mogących pojawić się w tekście • Skojarzenia tematyczne • Wyraz niepasujący do pozostałych
Techniki towarzyszące słuchaniu	• Dopasowanie obrazków do tekstu • Układanie obrazków w odpowiedniej kolejności • „Ustne dyktando” – posłuchaj i narysuj • Uzupełnienie niekompletnego obrazka – posłuchaj i dorysuj • „Układanki” - posłuchaj i narysuj / posłuchaj i zrób • Pantomima – posłuchaj i pokaż
Techniki następujące po wysłuchaniu tekstu	Rozumienie globalne i szczegółowe • Prawda- fałsz • Wielokrotny wybór • Pytania i odpowiedzi • Quiz •
Techniki łączące rozumienie ze słuchu z innymi sprawnościami językowymi	• Wypełnianie tabeli • Uzupełnianie tekstu z lukami • Przewidywanie • Notowanie • Rozwijanie notatek w opowiadanie

	• Odgrywanie ról • Streszczanie • Opowiadanie • Czytanie wspierające słuchanie
--	---

8.2. Techniki rozwijające sprawność czytania ze zrozumieniem

Podobnie jak w przypadku słuchania, na czytanie mają wpływ różnorodne mechanizmy (wiedza, umiejętności wyszukiwania i interpretacji informacji oraz rozpoznawanie graficznych symboli). Już na początkowym etapie nauki drugiego języka obcego uczniowie posiadają wiedzę ogólną, umiejętności analizy tekstu czy strategie czytania, wykształcone podczas nauki języka ojczystego oraz innych języków obcych a które mogą być wykorzystane na lekcji drugiego języka obcego. W równej mierze, proponowane podczas lekcji języka obcego aktywności związane z czytaniem mogą pozytywnie wpływać na kształtowanie postawy czytelnika, poszerzać jego horyzonty czy rozwijać strategie skutecznego czytania. Rozwijanie sprawność czytania ze zrozumieniem powinno proponować techniki ukierunkowane na rozumienie różnych form tekstu pisanego oraz te, wspomagające różne typy czytania (np. integralne, selektywne).

Tab. 13. Techniki rozwijające rozumienie tekstu pisanego

Techniki poprzedzające czytanie	• Omówienie obrazka związanego z tekstem • Rozmowa na temat związany z nieznanym jeszcze tekstem • Przewidywanie wyrazów mogących pojawić się w tekście • Skojarzenia tematyczne • Wyraz niepasujący do pozostałych • Zagadki leksykalno-gramatyczne
Techniki towarzyszące czytaniu i następujące po nim	• Wyrazy – klucze • Wydobywanie głównej myśli • Wydobywanie informacji szczegółowej • Kolorowanie zdań niosących informacje główne

	i poboczne • Wielokrotny wybór • Spójność tekstu: „do czego odnosi się ten wyraz?”
Techniki łączące czytanie z innymi sprawnościami językowymi	• Prawda – fałsz • Pytania i odpowiedzi • Uzupełnianie zdań • Sporządzanie planu • Notowanie • Wypełnianie tabeli

8.3. Techniki rozwijające sprawność mówienia

Techniki ukierunkowane na samodzielne tworzenie wypowiedzi ustnej powinny zajmować szczególne miejsce na lekcji języka obcego. Umożliwiają one uczniom nie tylko utrwalenie struktur leksykalnych i gramatycznych zaproponowanych w ramach ćwiczeń przedkomunikacyjnych, ale przede wszystkim ćwiczenie wypowiedzi w różnych sytuacjach komunikacyjnych przy wykorzystaniu odpowiednich funkcji komunikacyjnych w zależności od kontekstu. Znaczącą przeszkodą w wypowiadaniu się jest bardzo często lęk przed popełnieniem błędu, dlatego też aktywności powinny być skierowane w głównej mierze na rozwijanie płynnej wypowiedzi, a zajęcia prowadzone w przyjaznej atmosferze, która zachęca do swobodnego wypowiadania się. Korzystny wpływ na wypowiedzi uczniów może mieć odpowiedni bodziec w postaci tekstu, nagrania, materiału audiowizualnego czy pomocy wizualnych.

Tab. 14. Techniki rozwijające sprawność mówienia

Obraz jako motyw do formułowania wypowiedzi	• Odgadywanie treści obrazka (widokówka, fotografia, plansza, plakat, mapa, video) • Luka informacyjna • Zgadywanka obrazkowa • Wyszukiwanie różnic • Przerobienie obrazka na komiks
--	--

	• Historyjka obrazkowa • Pytania do obrazka
Słowo jako motyw do formułowania wypowiedzi	• Pytania i odpowiedzi • Opis sytuacji • Streszczenie • Wypowiedź według podanych podpunktów • Wywiad • Odgrywanie ról • Symulacja • Wypowiedzi na podstawie tzw. Dokumentów autentycznych • Nagranie tekstu z przerwami na wypowiedzi ucznia
Techniki łączące mówienie z innymi sprawnościami językowymi	• Prezentacja prac domowych • Prezentacja własnych poglądów w zestawieniu z opiniami przedstawionymi w tekście

8.4. Techniki rozwijające sprawność pisania

Wypowiedź pisemna w języku obcym obejmuje stosowanie poprawnej pisowni, wiedzy językowej oraz umiejętności budowania dyskursu. Na trzecim edukacyjnym poziomie pisanie w języku obcym (jako drugim) opiera się na wypełnianiu formularzy oraz redagowaniu krótkich tekstów (wiadomości tekstowych, opisów osób, miejsc, listów elektronicznych, pocztówek). Kompetencja redagowania tekstu w języku obcym, często pomijana na lekcji języka obcego z uwagi na jej złożoność oraz czasochłonność, okazuje się coraz bardziej potrzebna we współczesnym świecie gdzie kontakty zawodowe, w wyniku dynamicznego rozwoju nowych środków przekazu, odbywają się między innymi drogą pisemną. Techniki stosowane w ramach ćwiczenia pisania w języku obcym mogą być ukierunkowane na rozwijanie wypowiedzi pisemnej jako samodzielnej sprawności, wspierać doskonalenie innych sprawności lub łączyć rozwijanie pisania z innymi sprawnościami.

Tab. 15. Techniki rozwijające sprawność pisania

Techniki rozwijające pisanie jako wspierającą sprawność językową	• Skonstruowanie i zapisanie scenki lub dialogu • Wypisywanie pytań jako podstawy przeprowadzonego wywiadu • Pisemne odpowiedzi na pytania
Techniki rozwijające pisanie jako samodzielną sprawność językową	• Technika zakończeń • Liściki klasowe • List pisany według wyrazów kluczy • List pisany według podanych elementów treści
Techniki łączące pisanie z innymi sprawnościami językowymi	• Odpowiedź listowna na ogłoszenie prasowe • List pisany w imieniu bohatera tekstu

9. Ocena pracy ucznia

Ocena pracy ucznia stanowi integralny element procesu nauczania /uczenia się języka obcego a jej procedura istotny etap opracowywania programu nauczania. Pozyskiwanie informacji zwrotnej pełni przede wszystkim rolę diagnostyczną - stanowi punkt odniesienia dla planowania (często długofalowego) czynności zarówno ucznia jak i nauczyciela. Ponadto, ewaluacja wiąże się bezpośrednio ze sprawdzaniem wiedzy i umiejętności uczniów (Komorowska 2011), przyjmując formę oceny sumującej, umożliwiającej analizę wyników kształcenia po wybranym przedziale czasowym, lub kształtującej, opierającej się na systematycznym badaniu osiągnięć ucznia, czego wynikiem może być wartościowanie i ulepszanie podjętych przez nauczyciela i ucznia działań (Tagliante 2005). Zważywszy na specyfikę ewaluacji, kluczowe jest przede wszystkim odpowiednie zaplanowanie całego jej procesu przy równoczesnym uwzględnieniu celów nauczania (Sowa 2015). Szczególnie ważną kwestią jest zapoznanie uczniów z wymaganiami danego etapu kształcenia, formą ewaluacji oraz z kryteriami oceniania. Podczas całego cyklu nauczania języka obcego, działania dydaktyczne powinny być realizowane w taki sposób, aby zapoznać uczniów z przyjętą formą ewaluacji końcowej (wewnętrznej lub zewnętrznej). Przykładowo, może mieć to miejsce poprzez ewaluacje cząstkowe, zbliżone formą do ewaluacji końcowej. Ocenianie w procesie nauczania języków obcych w warunkach szkolnych powinno przebiegać według pewnych określonych standardów:

- 1) Ocenianie powinno być:
 - Systematyczne, bieżące i okresowe (samoocena)
 - Bieżące, śródroczne i roczne wewnętrzne (ocena nauczyciela)
 - Zewnętrzne (wyniki egzaminu)
- 2) Ocenie powinny podlegać różne aspekty wiedzy i umiejętności z zakresu języka obcego, przykładowo:
 - Działania (sprawności) językowe – receptywne, produktywne, interakcyjne i mediacyjne (w tym przetwarzanie informacji)
 - Kompetencje lingwistyczne (elementy znajomości słownictwa, składni i reguł gramatycznych)
 - Kompetencje socjolingwistyczne (tworzenie wypowiedzi ustnej i pisemnej według określonych konwencji, dopasowanie rejestru języka - odróżnienie stylu formalnego od potocznego, właściwe zachowania komunikacyjne w zależności od kontekstu)
 - Kompetencje pragmatyczne (np. stosowanie odpowiedniej formy dyskursu)
 - Kompetencje ogólne (np. elementy wiedzy na temat kultury i cywilizacji Francji oraz krajów frankofońskich)
 - Aktywność ucznia w czasie zajęć lekcyjnych

W zależności od zakresu wiedzy i umiejętności podlegających ocenie, ewaluacja może przyjmować różnorodne formy.

Tab. 16. Zakres i przykładowe formy oceniania

Zakres oceniania	Przykładowe formy oceniania
Działania (sprawności) językowe • Rozumienie ze słuchu • Rozumienie tekstu pisanego • Mówienie (w tym interakcja) • Pisanie (w tym interakcja) • Mediacja (przetwarzanie informacji)	• Testy kompetencji językowej (rozumienie tekstu mówionego i pisanego) • Wypowiedzi ustne (monologowe, w interakcji) • Wypowiedzi pisemne (krótkie teksty, np. wypełnianie formularza, pocztówka, ogłoszenie, opis, zaproszenie, list)
Kompetencje	• Kartkówki / sprawdziany

• Lingwistyczne • Socjolingwistyczne • Pragmatyczne • Ogólne	• Dyktanda • Wypowiedzi ustne i pisemne • Quiz • Projekt / zadanie • Prace domowe
Aktywność ucznia	• Karta obserwacji ucznia na lekcji • Udział ucznia w zajęciach pozalekcyjnych • Udział w konkursach • Udział ucznia w projektach

Kurs *Texto* proponuje różne elementy oceniania wiedzy i umiejętności językowych ucznia. Systematyczna ewaluacja odbywa się przy pomocy modułu *Entraînement* w podręczniku i podsumowania (*Bilan*) w zeszycie ćwiczeń. Zawierają one różnorodne ćwiczenia weryfikujące stopień opanowania treści gramatycznych, leksykalnych, fonetycznych i komunikacyjnych każdego rozdziału. Ocenie sprawności językowych (rozumienia tekstu czytanego i pisanego, pisania oraz mówienia) służą testy na poziomie A1 i A2, umieszczone w podręczniku (*Autorévaluation*), zeszycie ćwiczeń (*DELFI*) i podręczniku metodycznym dla Nauczyciela (*Tests*). Wszystkie testy zostały opracowane w oparciu wymagania edukacyjne. Tak liczne zadania kompetencyjne z języka mogą być wykorzystane jako uzupełnienie zajęć albo dodatkowa ewaluacja. Uczeń wdrażany jest również systematycznie do samooceny, zwłaszcza dzięki testom *Autorévaluation*. Ciekawą propozycją jest również dwustronicowe portfolio językowe, umożliwiające uczniom dokonanie samoceny pod kątem czterech podstawowych sprawności językowych.

9.1. Kryteria oceniania ucznia

Przedstawione poniżej kryteria oceniania stanowią propozycję oceny ucznia w nawiązaniu do wymagań zawartych w Nowej Podstawie Programowej. W zależności od specyfiki kursu językowego, kryteria mogą być modyfikowane, muszą jednak uwzględniać ogólne założenia przyjętych standardów nauczania.

Tab. 17. Kryteria oceny ucznia

Ocena	Wymagania
celująca	Uczeń potrafi: • Płynnie operować strukturami gramatycznymi i słownictwem wykraczającym poza poziom grupy • Zrozumieć treść i sens różnorodnych tekstów i rozmów • Mówić płynnie, spójnie, bez zawahań • Napisać krótki tekst zawierający pełne zdania z użyciem bogatego słownictwa i zróżnicowanych struktur gramatycznych
bardzo dobra	Uczeń potrafi: • Poprawnie operować podstawowymi strukturami języka obcego • Stosować szeroki wachlarz słownictwa, odpowiedni do zadania • Zrozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów • Zrozumieć kluczowe informacje zawarte w różnorodnych tekstach i rozmowach • Zrozumieć z łatwością polecenia nauczyciela • Przekazać z powodzeniem wiadomość • Mówić spójnie, bez zahamowań, popełniając niewielkie błędy • Napisać krótki tekst zawierający pełne zdania, proste struktury i słownictwo • Pisać teksty nieco dłuższe lub krótsze od wymaganej długości
Dobra	Uczeń potrafi: • Poprawnie operować większością prostych struktur • Używać szerokiego zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania • Zazwyczaj rozumieć ogólny sens różnorodnych tekstów i rozmów • Zrozumieć polecenia nauczyciela

	• Zazwyczaj przekazać wiadomość • Mówić spójnie z lekkim wahaniem, popełniając niekiedy zauważalne błędy • Napisać tekst zawierający pełne zdania, proste struktury i słownictwo • Pisać teksty nieco dłuższe lub krótsze od wymaganej długości
<i>Dostateczna</i>	Uczeń potrafi: • Poprawnie operować niektórymi prostymi strukturami poznanymi w klasie • Używać zazwyczaj zakresu słownictwa odpowiedniego do zadania • Zazwyczaj rozumieć ogólny sens prostych tekstów i rozmów • Zrozumieć zazwyczaj polecenia nauczyciela • Czasami poprawnie przekazać wiadomość • Mówić spójnie, ale z wyraźnym wahaniem, popełniając sporo zauważalnych błędów • Podejmować próby napisania tekstu zawierające pełne zdania, proste struktury i słownictwo
<i>Dopuszczająca</i>	Uczeń potrafi: • Poprawnie operować niektórymi prostymi strukturami poznanymi w klasie • Dysponować niewielkim zakresem słownictwa • Od czasu do czasu zrozumieć ogólny sens prostych tekstów i wypowiedzi • Czasami przekazać wiadomość, ale z trudnościami • Czasami mówić spójnie, ale z częstym wahaniem, popełnia wiele zauważalnych błędów • Napisać z trudnościami teksty zawierające pełne zdania, proste struktury i słownictwo

niedostateczna	Uczeń: • Nie opanował prostych struktur i słownictwa • Nie rozumie nawet ogólnego sensu prostych tekstów i rozmów • Nie potrafi przekazać żadnej wiadomości w języku francuskim • Nie potrafi napisać nawet krótkiego tekstu zawierającego pełne zdania, proste struktury i słownictwo
-----------------------	--

9.2. Autoévaluation i Portfolio językowe

Oprócz oceny osiągnięć uczniów przez nauczyciela, ważny element procesu dydaktycznego stanowi również systematyczna samoocena. Korzyści, jakie stwarza dla procesu uczenia się są rozległe: samoocena sprzyja rozwojowi autonomii oraz niezależności ucznia, podnosi świadomość uczenia się i skłania do refleksji nad wykorzystaniem efektywnych strategii uczenia się (Steinbrich 2015). Samoocena uwrażliwia ucznia na diagnozę jego mocnych i słabych stron, wzbudzając tym samym autorefleksję nad procesem uczenia się. W perspektywie nauczania/uczenia się języka obcego, jej rola wydaje się szczególnie ważna – przygotowuje ucznia do planowania własnego rozwoju w zakresie języka obcego, zarówno w kontekście instrukcji szkolnej, jak i podejmowanych w przyszłości działań zawodowych.

Uczniowie trzeciego etapu edukacyjnego posiadają już pewne doświadczenie w nauce języka obcego, zdobyte na wcześniejszych etapach kształcenia. Działania dydaktyczne powinny więc umacniać autonomię ucznia, dbać o pogłębianie autorefleksji nad procesem uczenia się oraz rozwijanie odpowiednich strategii uczenia się. Samoocena osiągnięć językowych może opierać się na odpowiednio przygotowanych materiałach dydaktycznych, dostępnych zarówno w podręczniku do nauki języka obcego jak i w formie dodatkowych materiałów. Przykładowym narzędziem pozwalającym uczniom na dokonanie autoewaluacji swoich osiągnięć językowych jest *Europejskie portfolio językowe* (EPJ). Adresowane do różnych grup wiekowych, EPJ „jest narzędziem, które pomaga uczniom lepiej zrozumieć, czym jest uczenie się, jak przebiega nauka języków obcych i jak ważne jest w tym procesie poznawanie innych kultur” (Pamuła-Behrens 2013 : 5). Tym samym, dokument wpisuje się w realizację celów Rady Europy dotyczących edukacji językowej, takich jak: umacnianie różnorodności

i tożsamości językowej i kulturowej, propagowanie idei doskonalenia znajomości języków przez całe życie oraz wspieranie rozwoju osobistego mieszkańców Europy (Głowacka 2015).

Europejskie Portfolio Językowe dla dorosłych, tak jak wszystkie wersje dokumentu, zawiera trzy części: biografię, paszport i *dossier*. W biografii uczeń opisuje przebieg nauki języka obcego uwzględniając treści kulturowe i stosowane strategie uczenia się oraz dokonuje analizy postawionych sobie celów. Paszport służy określeniu zdobytych umiejętności językowych i kulturowych, również tych potwierdzonych dyplomami i certyfikatami. W ostatniej części EPJ (*dossier*) uczeń może przechowywać swoje wybrane prace (testy, prace pisemne, zrealizowane projekty i zadania), które są odzwierciedleniem zdobytej wiedzy i umiejętności (Pamuła-Behrens 2013). U podstaw EPJ leżą następujące założenia:

- 1) uczeń jest potencjalnym użytkownikiem kilku języków
- 2) znajomość języka i kultur przekracza ramy kształcenia zinstytucjonalizowanego
- 3) skuteczne porozumiewanie się w życiu codziennym nie jest tożsame z biegłością w posługiwaniu się języka
- 4) ocena wyrażona stopniem nie odzwierciedla umiejętności ucznia
- 5) umiejętność samodzielnego określania celów, potrzeb oraz stosowania odpowiednich strategii wpływa na motywację
- 6) samodzielne uczenie się wymaga zdobycia umiejętności oceniania własnych postępów (Głowacka 2005).

Korzystanie z EPJ powinno przebiegać według dwóch podstawowych zasad: *zasady dobrowolności* (EPJ jest własnością ucznia, który pracuje z nim we własnym tempie i zgodnie ze swoimi potrzebami) oraz *zasady pozytywnego podejścia* (każda umiejętność, nawet częściowa, jest ważna w procesie uczenia się języka).

Zgodnie z przyjętą koncepcją, portfolio językowe jest „ogniwem w relacji między uczestnikami procesu dydaktycznego”, zachęcającym ucznia do potraktowania nauki języka, „jako swój osobisty projekt” (Głowacka 2005: 5). Jest więc wyjątkowym dokumentem tożsamości ucznia, który ma zaświadczyć o liczbie znanych języków, zarejestrować osiągnięcia, najważniejsze umiejętności językowe i doświadczenia interkulturowe, odzwierciedlić przebieg nauki, stosowane metody i strategie uczenia się oraz przedstawić profil językowy i kulturowy ucznia (Głowacka 2005). EPJ zajmuje szczególne miejsce w autorefleksji nad procesem uczenia się języka, który jest przedsięwzięciem wieloetapowym, a jego wykorzystanie na trzecim etapie edukacyjnym może przynieść liczne korzyści, takie jak

umocnienie motywacji do nauki języka poprzez systematyczną obserwację swoich umiejętności językowych oraz przygotowanie ucznia do oceny swoich kompetencji w jego przyszłym środowisku zawodowym.

10. Przykładowe scenariusze lekcji

Zamieszczone poniżej scenariusze stanowią propozycję wykorzystania podręcznika i zeszytu ćwiczeń *Texto* na lekcji języka obcego.

TEXTO 1 - Scenariusz nr 1

TEMAT LEKCJI: *Faire connaissance* – praca z materiałem wideo.

CELE ZAJĘĆ:

I. KOMUNIKACYJNE (RECEPTYWNE I PRODUKTYWNE):

- Rozumieć dialog na temat upodobań i czynności wolnego czasu
- Poprawnie interpretować i reagować na podstawowe elementy komunikacji niewerbalnej
- Rozumieć pytanie na temat upodobań
- Opowiadać o upodobaniach i czynnościach związanych ze spędzaniem wolnego czasu
- Sytuować czynności w czasie przyszłym

II. JĘZYKOWE

A. GRAMATYCZNE

- a. Odmiana czasowników zwrotnych (utrwalenie)
- b. Tworzenie zdań w czasie przyszłym prostym *futur simple* (utrwalenie)

B. LEKSYKALNE

- a. Powtórzenie i utrwalenie:
 - Struktur służących do opisywania upodobań i czynności związanych ze spędzaniem wolnego czasu (*aller au cinéma, se promener, boire un verre*)
 - Struktur służących do wyrażania preferencji (*je préfère ..., j'aime bien ...*)
 - Słownictwa dotyczącego kina

III. INTERKULTUROWE

- a. Uwrażliwienie uczniów na cechy komunikacji nieformalnej
- b. Dystanse personalne (*les distances sociales*)
- c. Specyfika powitań we Francji (*le rituel de la bise*)

IV. MATERIAŁY I POMOCE DYDAKTYCZNE:

- Podręcznik ucznia (*Dossier 5*, str. 68-69, 74)
- Zeszyt ćwiczeń (*Dossier 5*, str. 80)

- Nagrania audio *Texto 1*
- Komputer i rzutnik multimedialny

Przebieg lekcji

FAZA LEKCJI		CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW	UWAGI
CZYNNOŚCI WSTĘPNE (0-10)				
Czynności wstępne 0-5 minut		Powitanie uczniów, sprawdzenie listy obecności oraz pracy domowej.	Uczniowie odpowiadają na powitanie oraz przedstawiają pracę domową.	-
Rozgrzewka językowa i przypomnienie materiału Podręcznik, str. 68		Nauczyciel prosi uczniów o otwarcie podręczników na stronie 68. Zadając pytania, przypomina kontekst spotkania Juliette i Hugo: <i>Souvenez-vous du rendez-vous de Juliette et Hugo ? Où sont-ils ? Que font-ils ?</i> Nauczyciel zachęca uczniów do przypomnienia struktur służących do opisu czynności związanych ze spędzaniem wolnego czasu. <i>Et vous ? Qu'est-ce que vous faites pendant votre temps libre ?</i>	Uczniowie odpowiadają na pytania używając czasu teraźniejszego (<i>Juliette et Hugo parlent, ils se promènent, ils vont au cinéma</i>) a następnie czasu przeszłego passé composé (<i>Ils ont parlé, ils se sont promenés</i>). Uczniowie odpowiadają na pytania odnosząc się do zdobytej już wiedzy i zapisują wybrane struktury na tablicy. (<i>On fait la fête, on écoute de la musique, on regarde des films, on pique-nique</i>).	Uczniowie korzystają z podręczników i notatek sporządzonych na wcześniejszych zajęciach.
CZYNNOŚCI ZASADNICZE (10-40)				
Dossier 5, Leçon 20 Faire connaissance (Faits et gestes) – rozwijanie rozumienia przekazu audiowizualnego, i wypowiedzi ustnej	Wprowadzenie materiału Podręcznik, zadanie 1, str. 74	Nauczyciel przedstawia i krótko omawia temat lekcji. Nauczyciel proponuje zadanie 1 (<i>Distances</i>) ze str. 74. W trakcie wykonywania zadania, nauczyciel naprowadza uczniów, zadając dodatkowe pytania (<i>Est-ce qu'ils sont contents ? Est-ce que la soirée est réussie ?</i>)	Uczniowie notują temat i otwierają podręczniki na nowej lekcji (str. 74). Uczniowie czytają polecenia i odpowiadają na pytania.	Praca wspólna
	Rozwijanie rozumienia przekazu	Nauczyciel proponuje zadanie 2 (<i>Mimiques</i>) na podstawie materiału wideo. Pierwsza projekcja filmu odbywa się bez	Uczniowie oglądają materiał wideo. Obserwując przekaz niewerbalny, tworzą własny dialog między Juliette a Hugo.	Praca w parach

	audiowizualnego i wypowiedzi ustnej Podręcznik, zadanie 2, str. 74	głosu. Nauczyciel wysłuchuje propozycji uczniów i prosi o zapisanie wybranych przykładów na tablicy. Po prezentacji dialogów, nauczyciel pokazuje uczniom materiał wideo. Prosi o porównanie propozycji uczniów z autentycznym dialogiem. Następnie prosi o komentarz na temat zachowania Hugo (<i>Qu'est-ce que vous pensez de l'attitude d'Hugo?</i>)	Uczniowie przedstawiają propozycje dialogu i notują wybrane przykłady na tablicy. Uczniowie oglądają materiał wideo, porównują dialog ze swoimi propozycjami, następnie odpowiadają na pytania nauczyciela.	Praca wspólna
	Rozwijanie rozumienia tekstu pisanego i wypowiedzi ustnej Podręcznik, zadanie 3, str. 74	Nauczyciel proponuje uczniom zadanie 3 (<i>Vous et les distances</i>). Prosi uczniów o przeczytanie <i>Les distances sociales</i> i <i>Culture/Savoir – À la française</i> . Nauczyciel prosi uczniów o komentarz na temat gestów wykonywanych podczas powitania we Francji i prosi o ich porównanie z gestami charakterystycznymi dla innych kultur (<i>Qu'est-ce que vous pensez du rituel de la bise en France? Qu'est-ce qu'on fait pour saluer en Pologne ? Connaissez-vous les rituels de salutations dans différentes cultures ?</i>).	Uczniowie czytają krótki tekst i odpowiadają na pytania do zadania 3. Uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela, porównując różne gesty powitania.	Praca indywidualna Praca wspólna
	Utrwalenie materiału gramatycznego i leksykalnego z Dossier 5	Nauczyciel pyta uczniów o to, jak może potoczyć się znajomość Juliette i Hugo (<i>Imaginez la suite de la rencontre de Juliette et Hugo. Dans vos phrases, utilisez le futur simple</i>).	Uczniowie układają propozycje zdań z użyciem czasu <i>futur simple</i> oraz poznanych struktur leksykalnych (<i>Ils iront au cinéma encore une fois, ils dîneront au restaurant, ils boiront un verre</i>).	Praca w małych grupach
CZYNNOŚCI KOŃCOWE (40-45)				
Podsumowanie Zeszyt ćwiczeń, ćwiczenie 1, str. 80	Nauczyciel proponuje uczniom ćwiczenie 1 ze strony 80 zeszytu ćwiczeń. Następnie		Uczniowie wykonują aktywność zgodnie z poleceniem utrwalając materiał poznany	Praca wspólna

Zadanie pracy domowej	zadaje pracę domową, będącą przedłużeniem tematu zajęć. Pożegnanie uczniów.	na wcześniejszych zajęciach. W ramach pracy domowej, uczniowie mają za zadanie przygotowanie dialogu–zaproszenia w formie pisemnej, na wzór rozmowy SMS z ćwiczenia dostępnego w zeszycie ćwiczeń. Uczniowie odpowiadają na pożegnanie.	
-----------------------	---	--	--

TEXTO 1 - Scenariusz nr 2

TEMAT LEKCJI: *Intouchables* - tworzenie wypowiedzi ustnej na temat upodobań filmowych.

CELE ZAJĘĆ:

I. KOMUNIKACYJNE (RECEPTYWNE I PRODUKTYWNE):

- Rozumieć prosty, pisemny opis filmu
- Udzielać podstawowych informacji na temat filmu (na podstawie informacji znajdujących się na plakatach i w streszczeniach filmów)
- Opisać osobę (wygląd zewnętrzny, cechy charakteru)
- Rozmawiać na temat upodobań filmowych i niedawno obejrzanych filmów

II. JĘZYKOWE

A. GRAMATYCZNE

- a. Formułowanie pytań (utrwalenie)
- b. Reagowanie na odpowiedź w czasie *passé composé*

B. LEKSYKALNE

- a. Utrwalenie i pogłębienie słownictwa dotyczącego filmu i gatunków filmowych
- b. Powtórzenie słownictwa dotyczącego opisu osoby
- c. Poznanie kilku synonimów słowa *intouchables*

III. INTERKULTUROWE

- a. Przykłady filmów francuskojęzycznych
- b. Znani aktorzy współczesnego francuskiego kina

MATERIAŁY I POMOCE DYDAKTYCZNE:

- Podręcznik ucznia (Dossier 5, str.75)
- Nagrania audio *Texto 1*
- Kilka przykładów plakatów filmowych (do wyświetlenia na tablicy)
- Komputer i rzutnik multimedialny
- Słownik synonimów

Przebieg lekcji

FAZA LEKCJI		CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW	UWAGI
CZYNNOŚCI WSTĘPNE (0-7)				
Czynności wstępne 0-5 minut		Powitanie uczniów, sprawdzenie listy obecności oraz zebranie pracy domowej.	Uczniowie odpowiadają na powitanie oraz oddają pracę domową w formie pisemnej.	-
Rozgrzewka językowa i przypomnienie materiału (burza mózgów)		Nauczyciel proponuje uczniom kilkuminutową burzę mózgów na temat gatunków filmowych (<i>Quels genres de films connaissez-vous?</i>), następnie weryfikuje odpowiedzi uczniów.	Uczniowie zgłaszają pomysły i notują je na tablicy.	Praca wspólna
CZYNNOŚCI ZASADNICZE (7-42)				
Dossier 5, Leçon 20 Faire connaissance <i>(Intouchables)</i> – rozwijanie rozumienia przekazu audiowizualnego, i wypowiedzi ustnej	Wprowadzenie materiału Podręcznik, zadanie 1, str. 75	Nauczyciel przedstawia i krótko omawia temat lekcji. Prosi uczniów o otwarcie podręczników na stronie 75. Nauczyciel zwraca uwagę na plakat filmu <i>Intouchables</i> i zadaje pytania z zadania 1 (<i>L’affiche</i>) (<i>Connaissez-vous ce film? Décrivez l’image</i>).	Uczniowie notują temat, otwierają podręczniki na str. 75 i odpowiadają na pytania.	Praca wspólna
	Rozwijanie sprawności czytania ze zrozumieniem i wypowiedzi ustnej Podręcznik, zadanie 1, 4, 2 str. 75	Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie <i>Fiche technique</i> na temat filmu i jej uzupełnienie na podstawie informacji znajdujących się na plakacie. Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie streszczenia filmu, następnie zadaje pytania, naprowadzając uczniów na odpowiedzi (<i>Comment s’appellent les personnages du film ? Relevez deux informations sur chaque personne</i>). Nauczyciel zadaje uczniom pytanie z	Uczniowie czytają <i>Fiche technique</i> filmu i uzupełniają brakujące informacje. Uczniowie czytają streszczenie filmu i odpowiadają na pytania (<i>Les personnages du film ce sont Philippe et Driss. Philippe est riche et handicapé. Driss n’a pas de travail et habite en banlieu</i>).	Praca indywidualna Praca w parach

		zadania 4 (<i>Des amis</i>) : <i>Par quels mots est-ce qu'on peut remplacer « intouchables » ?</i> Nauczyciel proponuje uczniom zadanie 2 (<i>Un très grand succès</i>). W celu ułatwienia ćwiczenia zadaje pytanie: <i>Quelle est la population de la France?</i> (w przypadku trudności, prosi uczniów o odnalezienie informacji na str. 23 podręcznika).	Uczniowie korzystają ze słowników i szukają synonimów słowa <i>intouchables</i>. Uczniowie czytają polecenie i odpowiadają na pytanie (<i>21 millions d'entrées</i>).	
	Rozwijanie wypowiedzi ustnej i rozumienia przekazu audiowizualnego Podręcznik, zadanie 3, str. 75	Nauczyciel pokazuje uczniom zwiastun filmu (http://www.allocine.fr/film/fichefilm_gen_cfilm=182745.html), następnie prosi o przeczytanie polecenia z zadania 3 (<i>Portraits</i>).	Uczniowie oglądają materiał wideo i plakat filmowy, następnie opisują głównych bohaterów na podstawie uzyskanych informacji	Praca wspólna
	Rozwijanie wypowiedzi ustnej Podręcznik, zadanie 5, str. 75	Nauczyciel proponuje uczniom zadanie 5 (<i>À vous!</i>). W zależności od wypowiedzi uczniów, uzupełnia pytania z polecenia dodatkowymi pytaniami. Następnie proponuje uczniom interakcje w parach na podstawie pytań z ćwiczenia 5.	Uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela Pracując w parach, uczniowie zadają sobie nawzajem pytania z ćwiczenia 5, zmieniając formę z <i>vous</i> na <i>tu</i> (<i>Quel genre de films aimes-tu?</i> etc.)	Praca wspólna Praca w parach
	Ćwiczenie leksykalne	Nauczyciel wyświetla na rzutniku inne przykłady plakatów filmowych, prosi o odgadnięcie gatunku filmu i zadaje dodatkowe pytania (<i>Qui a réalisé ce film? Qui jouent dans ce film? Vous avez-vous ce film? Vous l'avez-aimé?</i>)	Uczniowie odpowiadają na pytania	Praca wspólna
CZYNNOŚCI KOŃCOWE (43-45)				
Podsumowanie Zadanie pracy domowej	Nauczyciel zadaje pracę domową - przygotowanie krótkiego streszczenia filmu	Uczniowie notują pracę domową i odpowiadają na pożegnanie.	Praca wspólna	

	w formie pisemnej. Pożegnanie uczniów.		
--	---	--	--

TEXTO 2 – Scenariusz nr 1

TEMAT LEKCJI: *Bien sûr...* praca z materiałem audiowizualnym.

CELE ZAJĘĆ:

I. KOMUNIKACYJNE (RECEPTYWNE I PRODUKTYWNE):

- Rozumieć rozmowę nieformalną na temat dobrych postanowień
- Rozpoznawać wybrane elementy komunikacji niewerbalnej (zadowolenie, niezadowolenie, ironię)
- Udzielać rady na temat zdrowego odżywiania i uprawiania sportu
- Nazywać produkty żywnościowe

II. JĘZYKOWE

A. GRAMATYCZNE

- a. Formułowanie zdań w czasie przyszłym *futur simple* (utrwalenie)
- b. I typ zdania warunkowego : *Si + présent + présent, Si + présent + futur simple* (utrwalenie)
- c. Struktury gramatyczne służące wyrażaniu rady: tryb rozkazujący *impératif, il faut, vous devez/tu dois* (utrwalenie)

B. LEKSYKALNE

- a. Powtórzenie słownictwa dotyczącego produktów żywnościowych
- b. Utrwalenie słownictwa z zakresu sportu (ćwiczenia receptywne)

III. INTERKULTUROWE

- a. Tradycyjne francuskie śniadanie
- b. Elementy komunikacji nieformalnej

MATERIAŁY I POMOCY DYDAKTYCZNE:

- Podręcznik ucznia (*Texto 2, Dossier 1, str.18*)
- Wideo *Bien sûr ...* (*Texto 2, DVD Rom*)
- Karty pracy dla ucznia (*Texto 2, Guide pédagogique, Bonus Vidéo str. 176*)
- Karty pracy dla ucznia (*Fiche explicative du matériel pédagogique*) - dostępne na płycie dla nauczyciela *Ressources pédagogiques complémentaires pour la classe* i na stronie wydawnictwa : <https://www.hachettefle.com/grands-ados-et-adultes/texto-2/texto-2-livre-de-leleve-dvd-rom-manuel-numerique-eleve>
- Lista wybranych emocji (*la tristesse, le mécontentement, la satisfaction, la déception, l'ironie*)
- Komputer i rzutnik multimedialny

Przebieg lekcji

FAZA LEKCJI		CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW	UWAGI
CZYNNOŚCI WSTĘPNE (0-5)				
Czynności wstępne 0-5 minut		Powitanie uczniów, sprawdzenie listy obecności oraz pracy domowej.	Uczniowie odpowiadają na powitanie i czytają pracę domową.	-
Rozgrzewka językowa		Nauczyciel wyświetla na rzutniku nazwy różnych emocji (<i>la tristesse, le mécontentement, la satisfaction, la déception, l'ironie</i>), omawia z uczniami słownictwo i wyjaśnia znaczenie. Następnie prosi uczniów o wyrażenie – w sposób niewerbalny - poznanych emocji: <i>Essayez de montrer la tristesse. Et maintenant la satisfaction, etc...</i>	Uczniowie zapoznają się ze słownictwem, notują znaczenie, następnie próbują wyrazić poznane emocje.	Praca wspólna
CZYNNOŚCI ZASADNICZE (5-42)				
Dossier 1, Leçon 4 Sentiments – rozwijanie rozumienia przekazu audiowizualnego i wypowiedzi ustnej	Wprowadzenie materiału Podręcznik, str. 18	Nauczyciel przedstawia i krótko omawia temat lekcji. Prosi uczniów o otwarcie podręczników na stronie 18, następnie rozdaje karty pracy do materiału audiowizualnego i zadaje pytanie: <i>Reconnaissez-vous ces personnages? Ils d'appellent comment ?</i>	Uczniowie notują temat, otwierają podręczniki na str. 18 i odpowiadają na pytania.	Praca wspólna
	Rozwijanie sprawności przekazu audiowizualnego Karta pracy dla ucznia (<i>Guide pédagogique, Bonus Vidéo</i> , str. 176) Wideo <i>Bien sûr...</i> (DVD Rom <i>Élève</i>)	Nauczyciel wyświetla materiał filmowy bez dźwięku (0:12-1:15) i zadaje pytania: - <i>Où se passe la situation ?</i> - <i>Quelle est l'attitude de Simon ? Il est content ou mécontent ?</i> - <i>Qu'est-ce qu'il fait ?</i>	Uczniowie oglądają materiał filmowy i odpowiadają na pytania (<i>La situation se passe dans un appartement. Simon prépare le petit déjeuner, etc.</i>)	Praca wspólna
		Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie	Uczniowie zapoznają się z ćwiczeniami,	Praca indywidualna

		polecenia do ćwiczenia 1 (<i>Les visages</i>) i 2 (<i>Les onomatopées</i>), następnie wyświetla materiał filmowy (1:15-3:20). Nauczyciel weryfikuje pracę uczniów. Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie tabeli <i>Zoom</i>, następnie podkreśla rolę gestów i mimiki w komunikacji. Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie polecenia do ćwiczenia 3 (<i>Le petit déjeuner</i>) i wyświetla materiał wideo kolejny raz. Nauczyciel weryfikuje pracę uczniów.	oglądają materiał filmowy i uzupełniają ćwiczenia. Wybrani uczniowie czytają odpowiedzi do ćwiczenia 1 i 2. Uczniowie zapoznają się z tabelą <i>Zoom</i>. Uczniowie czytają polecenie do ćwiczenia 3 i oglądają materiał wideo. Wybrani uczniowie czytają odpowiedzi do ćwiczenia 3.	Praca wspólna
	Rozwijanie wypowiedzi ustnej i sprawności czytania ze zrozumieniem Karta pracy dla ucznia (<i>Guide pédagogique</i>, str. 176)	Nauczyciel zadaje uczniom pytania nawiązujące do ćwiczenia 3. -<i>Qu'est-ce qu'on mange en France au petit déjeuner ?</i> (Nauczyciel akceptuje propozycje uczniów – informacje zostaną zweryfikowane na podstawie tekstu z tabeli <i>Culture/Savoir</i>) -<i>Et vous, qu'est-ce que vous mangez au petit déjeuner ?</i> Nauczyciel proponuje uczniom tekst z tabeli <i>Culture/Savoir</i> i zadaje pytanie: <i>Faisons le point : quels sont les éléments du petit déjeuner traditionnel en France ?</i>	Uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela - <i>En France, on mange des croissants, du fromage, du jambon, des œufs. On boit du café, etc.</i> - <i>Au petit déjeuner, je mange des tartines avec du fromage et du jambon. Je bois du thé.</i> Uczniowie czytają tekst i odpowiadają na pytania (<i>des croissants, des céréales, de la brioche, etc.</i>)	Praca wspólna

	Praca z materiałem wideo (ćwiczenia receptywno-produktywne) Karty pracy dla ucznia (Fiche explicative du matériel pédagogique, Fiche pour l'apprenant)	Nauczyciel rozdaje uczniom karty pracy i wyświetla materiał wideo (ćwiczenia 1-3). (zaproponowane w karcie pracy zadania pozwalają na wykorzystanie poznanych w rozdziale treści gramatycznych i leksykalnych w toku ćwiczeń sprawnościowych) Nauczyciel weryfikuje odpowiedzi uczniów.	Uczniowie pracują w parach - czytają polecenia, oglądają materiał wideo i notują odpowiedzi. (w pierwszej kolejności uczniowie uzupełniają ćwiczenie 1 na podstawie materiału filmowego, następnie ćwiczenie 2 oraz ćwiczenie 3 - indywidualnie). Wybrani uczniowie czytają odpowiedzi do ćwiczeń.	Praca w parach Praca indywidualna (ćwiczenie 3).
	Rozwijanie sprawności wypowiedzi ustnej	Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: <i>-Qu'est-ce que vous conseillerez à quelqu'un qui veut maigrir ?</i>	Uczniowie zgłaszają swoje propozycje wykorzystując struktury gramatyczne poznane w rozdziale.	Praca wspólna
CZYNNOŚCI KOŃCOWE (43-45)				
Podsumowanie Zadanie pracy domowej	Nauczyciel zadaje pracę domową w formie pisemnej – <i>10 conseils pour maigrir</i> . Pożegnanie uczniów.	Uczniowie notują pracę domową i odpowiadają na pożegnanie.	Praca wspólna	

TEXTO 2 – Scenariusz nr 2

TEMAT LEKCJI: *Le droit à la culture* – powtórzenie materiału.

CELE ZAJĘĆ:

I. KOMUNIKACYJNE (RECEPTYWNE I PRODUKTYWNE):

- Rozumieć nieformalną rozmowę o wystawie muzealnej
- Rozumieć rozmowę na temat trudnej sytuacji zawodowej pracowników muzeum
- Rozumieć krótki opis dzieła sztuki
- Udzielać podstawowych informacji na temat dzieła sztuki
- Wyrażać opinię (pozytywną, negatywną) na temat dzieła sztuki

II. JĘZYKOWE

A. GRAMATYCZNE

- a. Uzupełnianie zdań w trybie *subjonctif présent* (utrwalenie)

B. LEKSYKALNE

- a. Utrwalenie i pogłębienie słownictwa dotyczącego sztuki

III. INTERKULTUROWE

- a. Rzeźby Jaume Plesa w Bordeaux
- b. Przykłady dzieł sztuki francuskiej i frankofońskiej

MATERIAŁY I POMOCE DYDAKTYCZNE:

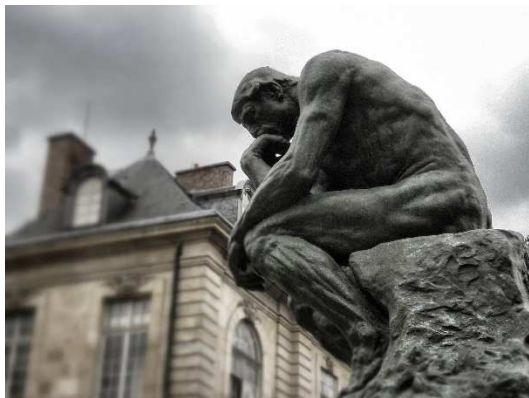
- Zeszyt ćwiczeń (*Texto 2*, Dossier 8, str.120-121)
- Nagrania audio do zeszytu ćwiczeń *Texto 2*
- Przykłady dzieł sztuki (w załączniku) do wyświetlenia na rzutniku multimedialnym
- Komputer i rzutnik multimedialny

Przebieg lekcji

FAZA LEKCJI		CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW	UWAGI
CZYNNOŚCI WSTĘPNE (0-6)				
Czynności wstępne 0-5 minut		Powitanie uczniów, sprawdzenie listy obecności oraz sprawdzenie pracy domowej.	Uczniowie odpowiadają na powitanie oraz czytają pracę domową.	-
Rozgrzewka językowa (przypomnienie materiału leksykalnego)		Nauczyciel pokazuje uczniom przykłady dzieł sztuki i zadaje pytanie: <i>Quels types d'œuvres d'art. Connaissez-vous ?</i> (Nauczyciel poszerza słownictwo wprowadzając nowe terminy – <i>une installation artistique, un relief, un mural</i>)	Uczniowie oglądają przykłady i odpowiadają: - <i>une sculpture</i> - <i>un tableau</i> - <i>un dessin</i> - <i>une photographie</i> - <i>une statue, etc.</i>	Praca wspólna
CZYNNOŚCI ZASADNICZE (6-42)				
Dossier 8, Bilan <i>Le droit à la culture</i> rozwijanie rozumienia ze słuchu, interakcji ustnej, wypowiedzi ustnej i pisemnej	Wprowadzenie materiału. Rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu i interakcji ustnej Zeszyt ćwiczeń, zadanie 1, str. 120; 3, str. 121;	Nauczyciel przedstawia i krótko omawia temat lekcji. Prosi uczniów o otwarcie zeszytów ćwiczeń na stronie 120, przeczytanie polecenia do ćwiczenia 1 i włącza nagranie. Po wysłuchaniu nagrania Nauczyciel zadaje pytania naprowadzające: - <i>Qui parle ?</i> - <i>Où sont-ils ?</i> - <i>Qu'est-ce qu'ils font ?</i>	Uczniowie notują temat, otwierają zeszyty ćwiczeń na str. 120 i czytają polecenie do ćwiczenia 1, następnie wysłuchują nagrania. Po wysłuchaniu nagrania odpowiadają na pytania: - <i>Margot et Alex</i> - <i>Ils sont dans un musée.</i> - <i>Ils visitent le musée et regardent les œuvres d'art.</i>	Praca wspólna
		Nauczyciel włącza nagranie kolejny raz i prosi o uzupełnienie ćwiczenia. Następnie weryfikuje odpowiedzi uczniów.	Uczniowie wysłuchują nagrania i uzupełniają ćwiczenia. Wybrani uczniowie czytają propozycje odpowiedzi.	Praca indywidualna

		Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie polecenia do ćwiczenia 3 ze str. 121 i wyjaśnia ćwiczenie. Nauczyciel wysłuchuje wypowiedzi uczniów i weryfikuje odpowiedzi, następnie zadaje dodatkowe pytania: <i>-Est-ce que vous aimez aller au musée ?</i> <i>-Quels musées voudriez-vous visiter ?</i> <i>-Est-ce qu'il y a un musée dans votre ville ? Qu'est-ce qu'on peut y voir ?</i>	Uczniowie pracują w parach. Przygotowują dialogi do ćwiczenia 3 wykorzystując poznane struktury służące wyrażaniu opinii na temat dzieła sztuki. Wybrani uczniowie prezentują scenki. Uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela.	Praca w parach. Praca wspólna
	Rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu i utrwalenie zagadnień gramatycznych Zeszyt ćwiczeń, zadanie 4, str. 121; 6, str.121.	Nauczyciel proponuje uczniom ćwiczenie nr 4 ze str. 121. Prosi o przeczytanie polecenia i włącza nagranie. Następnie weryfikuje odpowiedzi. Przedłużeniem zadania jest ćwiczenie 6 ze str. 121. Nauczyciel wyjaśnia treść polecenia a następnie weryfikuje odpowiedzi uczniów.	Uczniowie czytają polecenie, wysłuchują nagrania i uzupełniają ćwiczenia. Wybrani uczniowie czytają propozycje odpowiedzi. Uczniowie zapoznają się z poleceniem, uzupełniają ćwiczenie a następnie czytają odpowiedzi.	Praca indywidualna
	Rozwijanie sprawności czytania ze zrozumieniem i wypowiedzi ustnej	Nauczyciel proponuje uczniom zadanie 2 ze str. 120. Zadaje pytania naprowadzające: <i>-Connaissez-vous la ville de Bordeaux ?</i> <i>-Où se trouve cette ville ?</i> Po weryfikacji odpowiedzi, nauczyciel	Uczniowie odpowiadają na pytania nauczyciela, następnie zapoznają się z ćwiczeniem, czytają tekst i uzupełniają ćwiczenie (praca indywidualna). Uczniowie czytają odpowiedzi a następnie	Praca wspólna/Praca indywidualna Praca wspólna

	Zeszyt ćwiczeń, zadanie 2, str. 120; 6, str.121.	zadaje dodatkowe polecenia i pytania do ćwiczenia: <i>-Décrivez la sculpture qui se trouve sur la photo.</i> <i>-Où exactement se trouve cette sculpture ?</i> <i>-C'est la seule sculpture de cet artiste à Bordeaux ?</i> <i>-Dans quels lieux peut-on trouver les sculptures de Jaume Plesa ?</i> <i>-Est-ce que cette sculpture vous plaît ?</i>	odpowiadają na pytania.	
CZYNNOŚCI KOŃCOWE (42-45)				
Podsumowanie Zadanie pracy domowej	Nauczyciel zadaje pracę domową – wypowiedź pisemną - ćwiczenie 5, str. 121 (praca domowa stanowi przedłużenie tematu lekcji). Pożegnanie uczniów.	Uczniowie notują pracę domową i odpowiadają na pożegnanie.	Praca wspólna	

Auguste Rodin, *Le Penseur* (1880)
(źródło : Pixabay)

René Magritte, *Les Amants* (1928)
(źródło : Pixabay)

Vincent Van Gogh, *La Nuit étoilée* (1889)
(źródło : Pixabay)

JR Artist, *La Pyramide du Louvre* (2019) (źródło : <https://www.thisiscolossal.com/2019/03/artist-jr-louvre-optical-illusion/>)

Dominique Goblet, "*Le grand loup qui porte le mouton*" (źródło : <https://www.bruxelles.be/nouvelle-fresque-bd-le-grand-loup-qui-porte-le-mouton>)

Henri de Toulouse-Lautrec, *Yvette Guilbert* (1894) (źródło : <https://www.boutiquesdemusees.fr/en/prints/poster-lautrec-yvette-guilbert/17884.html>)

TEXTO 3 – Scenariusz nr 1

TEMAT LEKCJI: *Objets connectés* – rozwijanie sprawności receptywnych.

CELE ZAJĘĆ:

IV. KOMUNIKACYJNE (RECEPTYWNE I PRODUKTYWNE):

- Rozumieć nagranie radiowe na temat inteligentnych przedmiotów
- Rozumieć krótki opis inteligentnych przedmiotów
- Opisać przedmiot i jego funkcje
- Wyrazić opinię na temat roli i użyteczności przedmiotów inteligentnych w codziennym życiu

V. JĘZYKOWE

C. GRAMATYCZNE

- Zaimki dopełnieniowe *en* i *y* (powtórzenie)
- Zaimki względne złożone (p.ex. *auquel, duquel, grâce auxquels, avec laquelle*)

D. LEKSYKALNE

- a. Pogłębienie słownictwa z zakresu nowych technologii: — *des objets connectés (le pèse-personne, le thermostat, la brosse à dents, le bracelet, la montre, le localisateur GPS, les objets du quotidien, les objets réinventés, les objets nouveaux, les objets improbables) – des applications (localiser, comparer, analyser, modifier)*

VI. INTERKULTUROWE

- a. Media francuskie – *Radio France, France Info*

MATERIAŁY I POMOCY DYDAKTYCZNE:

- Podręcznik (*Texto 3, Dossier 6 Êtes-vous geek ?, Leçon 28, str.98-99*)
- Nagrania audio do podręcznika *Texto 3*
- Grafika przedstawiająca inteligentne przedmioty (w załączniku) do wyświetlenia na rzutniku multimedialnym
- Komputer i rzutnik multimedialny

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE

- Wideo na temat bezpieczeństwa inteligentnych przedmiotów w domu:
https://www.francetvinfo.fr/sciences/high-tech/les-objets-connectes-toujours-plus-nombreux_899187.html

Przebieg lekcji

FAZA LEKCJI		CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW	UWAGI
CZYNNOŚCI WSTĘPNE (0-6)				
Czynności wstępne 0-5 minut		Powitanie uczniów, sprawdzenie listy obecności.	Uczniowie odpowiadają na powitanie.	-
Rozgrzewka językowa (przypomnienie materiału leksykalnego)		Nauczyciel pokazuje grafikę przedstawiającą inteligentne przedmioty codziennego użytku: <i>Reconnaissez-vous ces objets?</i> (jeśli to konieczne, Nauczyciel poszerza słownictwo wprowadzając nowe terminy – np. <i>une serrure</i> , <i>une enceinte bluetooth</i>, <i>un vidéophone</i>, <i>un pèse-personne</i>, <i>une manette de jeux</i>). Następnie Nauczyciel omawia słownictwo z tabeli <i>Boîte à mots</i>.	Uczniowie oglądają przykłady i odpowiadają: - <i>une ampoule</i> - <i>une voiture</i> - <i>un drone</i> - <i>une montre</i> - <i>une caméra</i> - <i>un thermomètre</i> - <i>une brosse à dents</i> - <i>une horloge réveil (une radio réveil)</i> - <i>un vidéoprojecteur</i>	Praca wspólna
CZYNNOŚCI ZASADNICZE (6-42)				
Dossier 6 Êtes-vous geek ? , Leçon 28, str.98-99 rozwijanie rozumienia ze słuchu i czytania ze zrozumieniem	Wprowadzenie materiału. Rozwijanie sprawności rozumienia ze słuchu Podręcznik, str. 98, zadanie 1, ćwiczenia 1, 2 i 3. Utrwalenie zagadnień gramatycznych (zaimek en i y).	Nauczyciel przedstawia i krótko omawia temat lekcji. Prosi uczniów o otwarcie podręczników na stronie 98, następnie zadaje pytania: <i>-Regardez le document 1. Qu'est-ce que c'est ? D'où vient ce document ?</i> <i>-Connaissez-vous d'autres médias français ou francophones ? Lesquels ?</i> Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie polecenia do ćwiczenia 1 i włącza nagranie. Po wysłuchaniu nagrania Nauczyciel zadaje pytanie: <i>Quel est le sujet de la chronique?</i>, następnie weryfikuje	Uczniowie notują temat, otwierają podręczniki na str. 98, odpowiadają na pytania Nauczyciela: <i>-C'est le site Internet de France Info.</i> <i>-France Culture, France Inter</i> <i>-RFI</i> <i>-TV5 Monde</i> -etc.. Uczniowie zapoznają się z treścią ćwiczeń, wysłuchują nagrania i uzupełniają ćwiczenia. Wybrani uczniowie czytają propozycje odpowiedzi.	Praca wspólna
				Praca indywidualna

		odpowiedzi uczniów. Nauczyciel włącza nagranie kolejny raz i prosi o uzupełnienie ćwiczenia 2. Następnie weryfikuje odpowiedzi uczniów. Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie polecenia do ćwiczenia 3 ze str. 98., jeśli to konieczne objaśnia polecenie. Nauczyciel weryfikuje odpowiedzi uczniów. Następnie omawia tabelę <i>Grammaire</i> ze str. 98 - powtarza z uczniami użycie zaimków <i>en</i> i <i>y</i>, notuje przykłady ich zastosowania na tablicy.	Uczniowie czytają transkrypcję i wysłuchują nagrania po raz trzeci, następnie uzupełniają ćwiczenie. Uczniowie powtarzają użycie zaimków <i>en</i> i <i>y</i>, notują przykłady, a jeśli to konieczne, proszą o wyjaśnienie.	W zależności od tempa pracy grupy, Nauczyciel może zaproponować ćwiczenie 7 ze str. 105 na użycie zaimków <i>en</i> i <i>y</i>.
	Rozwijanie sprawności czytania ze zrozumieniem, wypowiedzi ustnej i interakcji ustnej. Podręcznik, str. 99, zadanie 2 i 3 (ćwiczenie 1) oraz zadanie 4 (<i>Communication – À vous</i>)	Nauczyciel proponuje uczniom zadanie na czytanie ze zrozumieniem: <i>Maintenant, regardez le document 2 sur la page 99. Lisez les descriptions des objets et complétez les exercices.</i> <i>Si nécessaire, vous pouvez consulter le dictionnaire : https://www.larousse.fr/</i> Nauczyciel weryfikuje odpowiedzi uczniów, wyjaśnia słownictwo jeśli to konieczne. Następnie proponuje zadanie 4 (str.99) : <i>Et vous ? Quel objet connecté vous avez ou aimeriez avoir ? Pensez-vous que certains de ces objets soient indispensables ?</i> <i>D'après vous, quels sont les avantages et inconvénients des objets connectés dans la</i>	Uczniowie pracują w małych grupach. Wspólnie czytają tekst i uzupełniają ćwiczenia. Uczniowie dyskutują w grupach na temat użyteczności inteligentnych przedmiotów. Po pracy w grupach, uczniowie przedstawiają zalety i wady inteligentnych przedmiotów w życiu codziennym? Uczniowie odpowiadają na pytanie Nauczyciela.	Praca w małych grupach Praca w małych grupach Nauczyciel zachęca uczniów do pracy grupowej, uczestniczy w dyskusji. Praca wspólna Uzupełnieniem zadania

		<i>vie quotidienne ?</i>		może być materiał audiowizualny na temat bezpieczeństwa przedmiotów inteligentnych w domu https://www.francetvinfo.fr/sciences/high-tech/les-objets-connectes-toujours-plus-nombreux_899187.html
	Utrwalenie zagadnień gramatycznych Podręcznik, str. 99, zadanie 3, ćwiczenie 2	Nauczyciel proponuje uczniom ćwiczenie nr 2 (zadanie 3, str.99). <i>Revenons à l'exercice précédent. Quels sont les pronoms relatifs utilisés dans chacune des phrases de l'exercice no 1 ?</i> Nauczyciel omawia z uczniami tabelę <i>Grammaire. Les pronoms relatifs composés</i> – przedstawia materiał gramatyczny, notuje przykłady na tablicy. Następnie, Nauczyciel proponuje ćwiczenia: 8 i 9 ze str. 105.	Uczniowie czytają polecenie i odpowiadają na pytanie Nauczyciela. Uczniowie sporządzają notatki – zapisują formy zaimków względnych złożonych oraz przykłady ich użycia. Następnie uzupełniają ćwiczenia. Wybrani uczniowie czytają odpowiedzi.	Praca wspólna
CZYNNOŚCI KOŃCOWE (42-45)				
Podsumowanie Zadanie pracy domowej	Nauczyciel zadaje pracę domową – wypowiedź pisemną - zadanie 5, str. 99 (praca domowa stanowi przedłużenie tematu lekcji). Pożegnanie uczniów.	Uczniowie notują pracę domową i odpowiadają na pożegnanie.	Praca wspólna Praca domowa polega na przygotowaniu wypowiedzi pisemnej w grupie. Podczas zadania, uczniowie mogą wykorzystać aplikacje internetowe do pracy	

			zespołowej.
--	--	--	-------------

Źródło: <https://option-consommateurs.org/linternet-des-objets>

TEXTO 3 – Scenariusz nr 2

TEMAT LEKCJI: *Petite Poucette* – dyskusja na temat nowych technologii i pokolenia Y.

CELE ZAJĘĆ:

VII. KOMUNIKACYJNE (RECEPTYWNE I PRODUKTYWNE):

- Zrozumieć fragment eseju filozoficznego
- Odkrywać cechy tekstu filozoficznego
- Opisać swoje nawyki dotyczące korzystania z nowych technologii
- Podać cechy przedstawicieli pokolenia Y
- Zredagować autoportret lub portret osoby należącej do pokolenia Y

VIII. JĘZYKOWE - LEKSYKALNE

- posługiwać się słownictwem z zakresu nowych technologii
- znać słowa dotyczące aktywności intelektualnej człowieka – *manipuler, connaître, intégrer, synthétiser, percevoir, cognitif, une zone corticale, les neurones*.

IX. INTERKULTUROWE

- a. poznać twórczość i najważniejsze dzieła francuskiego filozofa Michela Serres
- b. poznać baśń *Le Petit Poucet* (Charles Perrault)
- c.

MATERIAŁY I POMOCY DYDAKTYCZNE:

- Podręcznik (*Texto 3*, Dossier 6 *Êtes-vous geek ?* Leçon 30, str.102-103)
- Nagrania audio do podręcznika *Texto 3*

MATERIAŁY UZUPEŁNIAJĄCE

- Michel Serres - vidéo (fragment wywiadu)
<https://www.youtube.com/watch?v=ICd38oRfoHU>
- Podcast *Michel Serres, à la recherche du contemporain*
(<https://www.franceculture.fr/emissions/les-chemins-de-la-philosophie/profession-philosophe-avec-michel-serres>)
- Informacje na temat metafory - <https://www.alloprof.qc.ca/fr/eleves/bv/francais/la-metaphore-f1370>

Przebieg lekcji

FAZA LEKCJI		CZYNNOŚCI NAUCZYCIELA	CZYNNOŚCI UCZNIÓW	UWAGI
CZYNNOŚCI WSTĘPNE (0-6)				
Czynności wstępne		Powitanie uczniów, sprawdzenie listy obecności.	Uczniowie odpowiadają na powitanie.	-
Rozgrzewka językowa (przypomnienie materiału leksykalnego)		Nauczyciel rozpoczyna dyskusję, zachęcając uczniów do wykorzystania materiału leksykalnego poznanego na ostatnich zajęciach. <i>-Quelles sont vos habitudes concernant les nouvelles technologies ? Vous les utilisez souvent ? Qu'est-ce que vous faites d'habitude sur Internet ?</i>	Uczniowie odpowiadają na pytania Nauczyciela odnosząc się do poznanego słownictwa. Wybrani uczniowi odpowiadają na pytania: <i>- Je fais beaucoup de choses sur Internet : j'écris avec mes amis, je regarde des séries.</i> <i>- Moi, je cherche des infos sur l'actualité.</i> etc.	Praca wspólna
CZYNNOŚCI ZASADNICZE (6-42)				
Dossier 6 <i>Êtes-vous geek ?</i> Leçon 30, str.102-103	Wprowadzenie materiału. Rozwijanie sprawności czytania ze zrozumieniem Podręcznik, str. 102, zadanie 1 (<i>Nouvelle génération</i>), ćwiczenia 1, 2; zadanie 2 (<i>L'idée du livre</i>), ćwiczenia 1 i 2.	Nauczyciel przedstawia i krótko omawia temat lekcji. Prosi uczniów o otwarcie podręczników na stronie 102, następnie zadaje pytania: <i>-Regardez les documents sur la page 102. Quels documents voyez-vous ?</i> <i>-Connaissez-vous Michel Serres ?</i> (Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę zajęć, wyjaśnia, kim jest Michel Serres, autor książki <i>Petite Poucette</i>) Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie polecenia do zadania 1 – <i>Nouvelle génération</i> (ćwiczenia 1 i 2) oraz tekstu – fragmentu książki <i>Petite Poucette</i>. <i>-Lisez le texte et répondez aux questions.</i>	Uczniowie notują temat, otwierają podręczniki na str. 102, obserwują dokumenty i odpowiadają na pytania Nauczyciela. Uczniowie zapoznają się z treścią ćwiczeń i czytają tekst. Wybrani uczniowie czytają propozycje odpowiedzi.	Praca wspólna Praca indywidualna

		Po pierwszej lekturze tekstu, Nauczyciel weryfikuje odpowiedzi uczniów. Następnie, prosi o przeczytanie polecenia do zadania 2 – <i>L'idée du livre</i> (ćwiczenia 1 i 2). <i>- Alors, dites-moi, avec quelle partie du corps le mot « Poucette » est-il en relation ?</i> Nauczyciel weryfikuje odpowiedzi uczniów. Jeśli to konieczne, omawia z uczniami nieznane słowa pojawiające się w tekście.	Uczniowie czytają tekst jeszcze raz, notują nieznane słownictwo i przygotowują odpowiedzi na pytania. Wybrani uczniowie czytają propozycje odpowiedzi.	
--	--	---	---	--

Dossier 6 Êtes-vous geek ? Leçon 30, str.102-103	Rozwijanie sprawności czytania ze zrozumieniem, analiza tekstu filozoficznego. Podręcznik, str. 103, zadanie 3 (<i>Le texte philosophique</i>), ćwiczenia 1,2,3,4,5.	Nauczyciel proponuje uczniom zadanie 3 (<i>Le texte philosophique</i>). -<i>Maintenant, regardez l'activité 3 sur la page 103. Quelles caractéristiques de l'écriture philosophique se trouvent dans ce texte ?</i> -<i>Retrouvez dans le texte la métaphore qu'utilise Michel Serres pour signifier la grande différence entre les nouvelles générations et anciennes.</i> Nauczyciel weryfikuje odpowiedzi uczniów (ćwiczenia 3,4,5), następnie omawia słownictwo z tabeli <i>Boîte à mots</i> (str.103). Po sprawdzeniu wszystkich ćwiczeń, Nauczyciel prosi uczniów o znalezienie kilku informacji na temat twórczości autora eseju <i>Petite Poucette</i>. -<i>Michel Serres n'est pas très connu en Pologne. Faites des recherches sur sa vie – des informations relatives à ses études et à son parcours.</i>	Uczniowie pracują w małych grupach. Wspólnie czytają tekst, analizują cechy tekstu i przygotowują odpowiedzi na pytania. Wybrani uczniowie czytają propozycje odpowiedzi: - <i>allusions aux sciences</i> - <i>allusions à la mythologie</i> etc. Uczniowie kontynuują pracę w grupach pracując nad ćwiczeniami 3,4,5. Uczniowie szukają informacji przy użyciu własnych smartfonów.	Praca w małych grupach Praca w małych grupach Nauczyciel zachęca uczniów do pracy grupowej, uczestniczy w dyskusji. W zależności od tempa pracy grupy, Nauczyciel może zaproponować kilka informacji na temat metafory (https://www.alloprof.qc.ca/fr/eleves/bv/francais/la-metaphore-f1370)
Dossier 6 Êtes-vous geek ? Leçon 30, str.102-103	Rozwijanie sprawności mówienia i interakcji ustnej. Podręcznik, str. 103, zadanie 4 (<i>Philosophiez</i>), ćwiczenia 1,2.	Nauczyciel proponuje uczniom dyskusję w oparciu o zadanie nr 4 (<i>Philosophiez</i>), ćw.1 ze strony 103. -<i>Et vous ? Utilisez-vous toutes les technologies citées dans le texte ?</i> Nauczyciel zachęca uczniów do dyskusji na temat wykorzystania nowych	Uczniowie dyskutują w małych grupach i notują najważniejsze punkty dyskusji. Wybrani uczniowie podsumowują najważniejsze elementy dyskusji.	Praca w małych grupach i praca wspólna

		technologii oraz przynależności do pokolenia Y. Po dyskusji, Nauczyciel prosi uczniów o przeczytanie krótkiego tekstu o baśni <i>Le Petit Poucet</i>: <i>-Connaissez-vous l’histoire du Petit Poucet ? À votre avis, pourquoi est-ce que ce personnage est un bon symbole des jeunes d’aujourd’hui ?</i> <i>-D’après-vous, pourquoi l’ouvrage de Michel Serre est intitulé Petite Poucette et non Petit Poucet ?</i> <i>À la maison, cherchez la réponse dans la vidéo disponible sur le site :</i> https://www.youtube.com/watch?v=ICd38oRfoHU	Uczniowie czytają tekst i odpowiadają na pytania nauczyciela. Uczniowie formułują hipotezy (w domu konfrontują hipotezy z odpowiedzią na pytanie zawarte w materiale filmowym).	
	Przygotowanie do wypowiedzi pisemnej	W celu podsumowania tematu zajęć, Nauczyciel zadaje uczniom pytanie: <i>Et vous ? Êtes-vous un Petit Poucet ou une Petite Poucette ?</i> <i>Quels sont d’après vous les caractéristiques des Petits Poucets ?</i>	Uczniowie odpowiadają na pytania, opisują swoje cechy charakteru i zwyczaje związane z użytkowaniem nowych technologii.	
CZYNNOŚCI KOŃCOWE (42-45)				
Podsumowanie Zadanie pracy domowej		Nauczyciel zadaje pracę domową – wypowiedź pisemną – autoportret lub portret osoby należącej do pokolenia Y (praca domowa stanowi przedłużenie tematu lekcji). Pożegnanie uczniów.	Uczniowie notują pracę domową i odpowiadają na pożegnanie.	Praca wspólna Praca domowa polega na przygotowaniu wypowiedzi pisemnej na podstawie materiałów przygotowanych na zajęciach.

Bibliografia

1. BANDURA E. „Lekcja wspierająca rozwój kompetencji interkulturowej”. In. KOMOROWSKA H. (red.), 2009: *Skuteczna nauka języka obcego. Struktura i przebieg zajęć językowych*. Warszawa: Wydawnictwa Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli.
2. BEREŹNICKI F., 2015: *Dydaktyka szkolna dla kandydatów na nauczycieli*. Kraków: Impuls.
3. CUQ J.-P. & GRUCA I., 2005: *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*. Grenoble: Presses universitaires de Grenoble.
4. GŁOWACKA B. (red.), KOFMAN D., RYCIUK D., WAJDA E., ŻMUDZKA D., 2004: *Europejskie Portfolio Językowe dla uczniów od 10 do 15 lat, Rada Europy*. Warszawa: CODN.
5. GŁOWACKA B., 2005: *Czego Janek się nauczy...: przewodnik metodyczny dla nauczycieli do Europejskiego Portfolio Językowego dla uczniów od 10 do 15 lat.*, Warszawa: CODN.
6. HYMES D.H., 1991 : *Vers la compétence de communication*. Paris: Hatier/Crédif.
7. ILUK J., 2013 : „Jak (de)motywuujemy uczniów na lekcji języka obcego”. *Języki Obce w Szkole* 2013/04. Str. 67-74.
8. JANOWSKA I., 2010: *Planowanie lekcji języka obcego. Podręcznik i poradnik dla nauczycieli języków obcych*. Kraków: Universitas.
9. JANOWSKA I., 2011: *Podejście zadaniowe do nauczania i uczenia się języków obcych*. Kraków: Universitas.
10. KOMOROWSKA H., 2011: *Metodyka nauczania języków obcych*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna.
11. LEDZIŃSKA M., CZERNIAWSKA E., 2011: *Psychologia nauczania. Ujęcie poznawcze*. Warszawa: PWN.
12. OKOŃ W., 2003: *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*. Warszawa: Wydawnictwo Żak.
13. PAMUŁA-BEHRENS M., 2013: „Europejskie Portfolio Językowe krok po kroku”. *Języki Obce w Szkole* 3/2013, str. 4-8.
14. PODSTAWA PROGRAMOWA kształcenia ogólnego dla czteroletniego liceum ogólnokształcącego i pięcioletniego liceum z dnia 30 stycznia 2018.

15. PRIZEL-KANIA A., 2017: „Psycholingwistyczne i biologiczne podstawy nauczania wymowy”. *Języki Obce w Szkole* 2/2017, str. 4-7.
16. RADA EUROPY, 2003: *Europejski System Opisu Kształcenia Językowego: uczenie się, nauczanie, ocenianie*. Warszawa: Wydawnictwo Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli.
17. RAPACKA – WOJTALA S., 2015: „Metody, strategie oraz techniki nauczania, uczenia się i zapamiętywania stosowane w procesie kształcenia kompetencji komunikacyjnej uczniów na lekcji języka obcego.” *Społeczeństwo. Edukacja. Język*. Tom 3. Płock: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Płocku. Str. 73-86.
18. SOWA M., 2015: „Savoir-évaluer, czyli co i jak oceniać w języku obcym”. *Języki Obce w Szkole* 2015/03. Str. 43-48.
19. STEINBRICH P., 2015: "Samooocena w klasie językowej – donkiszoteria czy praca u podstaw?". *Języki Obce w Szkole* 2015/03. str. 33-37.
20. TAGLIANTE, Ch. 2005. *L'évaluation et le Cadre européen commun*, Paris: CLE International.
21. WILCZYŃSKA W. (red.), 2002: *Autonomizacja w dydaktyce języków obcych. Doskonalenie się w komunikacji ustnej*. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM.

Informacje o autorce programu:

Beata Gałań

Doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo. Adiunkt w Instytucie Językoznawstwa na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Śląskiego. Glottodydaktyk oraz dydaktyk e-learningu, interesuje się między innymi procesem nauczania/uczenia się języków obcych wspomaganych nowymi technologiami, a szczególnie metodami i technikami kształcenia na odległość.